

Mithatcan Türetken, Hatice Göz, Max Zirngast'a özgürlük!

Asılsız ve provokatif suçlamalarla tutuklanan üye ve yazarlarımız derhal serbest bırakılmalı!

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartiGirisimi twitter.com/toplmsalozgrlk 2 TL / Kasım 2018

Bu seçim teğet geçer mi?

Erkan Gökber

Ufukta bir daha seçim belirdi. Seçim, AKP'li yılların ekonomi politikaları sonucu patlak veren ekonomik krizin halkı hırpaladığı günlerde gerçekleşecek. Erdoğan iktidarının krizi aşabileceğine olan güven zayıflıyor. Hükümet sermaye ile ortaklaşarak, bu dar günleri teğet geçirme arayışında... Krizin yükünü halka yıkmaya çalışıyorlar, emekçilerin kazanımlarına saldırmaya hazırlanıyorlar.

(...) *Devamı 2. sayfada*

Bütün devletler hazımsızlıktan ölür

Meral Çınar

Devlet krizi 15 Temmuz sonrası öyle bir noktaya geldi ki; devlet, sorun çözme kapasitesi giderek azalan, aşırı merkeziyetçi, fonksiyonlarını yerine getiremeyen, toplumsal meşruiyeti sarsılan, bu yüzden de toplum üzerinde kurduğu zor ve baskı yoluyla ayakta kalabilen bir yapı haline dönüştü. O denli karmaşık ve ciddi bir hal alan devlet krizinin yapısal bir krize dönüşme olasılığı arttıkça da devlet içerisinde yedeklenmiş eski yeni tüm fraksiyonlar, düşmanlıkları bir kenara bırakmadan aynı masa etrafında bir araya gelmeye başladı. (...) *Devamı 5. sayfada*

Krizlere karşı örgütlenelim

Krize karşı alternatifsiz, kutsal ittifaka karşı çaresiz değiliz. Ekonomik kriz ille de bizim cebimize vuracak diye bir kural yok. Krizin faturasını, krizden büyüyerek çıkmayı hedefleyen zenginlere kesmek mümkün.

Seçimlerin etkisi kısa sürmüşe benziyor. Haziran seçimlerinde istediklerini elde eden "kutsal ittifak" güçleri AKP ve MHP, belli ki kapalı kapılar ardında sürdürdükleri pazarlıklarda bir sonuca varamadılar. Kurdukları ittifak henüz tam olarak dağılmasa da büyük yara aldı. Ve yaşanan her şey, danışıklı dövüş olmaktan çok uzak. Kavga, su götürmez bir şekilde gerçek bir kavga. Evet, yukarıdakilerin her şeye güçleri yeten, her şeyi kontrol edebilen birer güç olmadıkları bir kez daha açığa çıktı. İşlerinin her seferinde planladıkları gibi gitmediği de ortada.

Ekonomik kriz ise halk kitleleri arasındaki etkisini arttırıyor. Ödenemeyen borçlar, hacizler, son 15 yılın en yüksek enflasyon oranları, artan işsizlik ve pahalılık… Krizin yarattığı bütün olumsuzluklar işçileri, işsizleri, yoksulları, kadınları ve gençleri vuruyor. "Kriz mriz yok" diyenler, çok iyi biliyorlar ki kriz evde, iş yerinde, sokakta, çarşıda, pazarda, markette, mahallede, hayatın her yerinde derinden hissediliyor.

Kendi göbek bağımızı kendimiz keselim!

Krize karşı alternatifsiz, kutsal ittifaka karşı çaresiz değiliz. Ekonomik kriz ille de bizim cebimize vuracak diye bir kural yok. Krizin faturasını, yarattıkları krizden büyüyerek çıkmayı hedefleyen zenginlere kesmek mümkün. Siyasal krizin bize, ille de faşist bir rejim olarak geri dönecek diye bir zorunluluğu yok. Henüz her şey bitmiş değil. Hepsini değiştirmek mümkün. Bunun için bir araya gelmek, örgütlenmek, ses çıkarmak, hakkımız olanı aramak gerekiyor. Ekonomik ve siyasal krize karşı halk meclislerinde örgütlenelim.

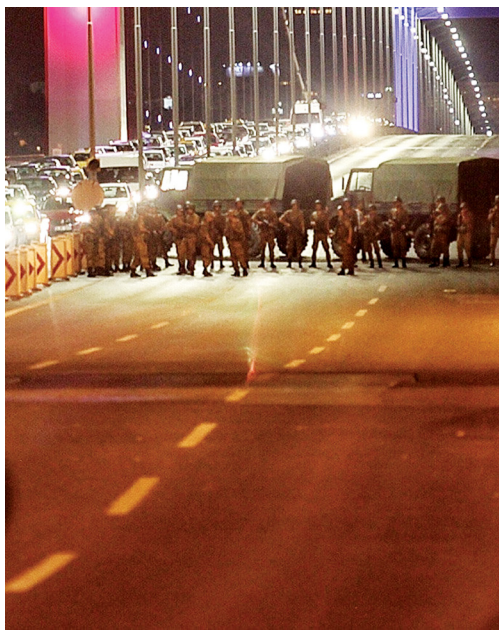

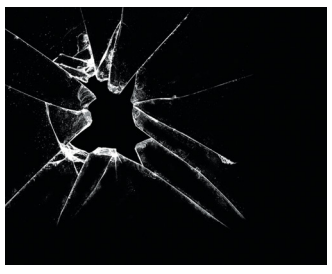

"Fitne demlenirken hakikat devriliyor"

Karşımızda kişilerin değil, devleti temsil eden kurumların olduğunu unutmayalım.

5

Yeni dönemde üniversiteler

Üniversite mücadelesinde akademik demokratik talepler her zaman olduğu kadar güncel.

9

Ekonomik krizin yükü kadınların da omuzunda

Ekonomik krizle birlikte kadının ev içerisinde çalışma saatleri ikiye katlanıyor.

10

İnşaat işçisinin gör dediği

Emrah Arıkuşu

3. Havalimanı işçileri son dönemde işçi eylemlerinin en ses getirenine imza attı. İşçi sınıfı dönem dönem böyle patlamalar halinde direniş ve mücadelelerle kendini ortaya koyarak tarih sahnesindeki yerini her zaman korumuştur. 60'larda bir yanda işçi sınıfının cılız olduğu iddiaları ile devrim modelleri, mücadele yöntemleri üzerinden tartışmalar yürütülürken, diğer yanda sınıf hareketi bu tartışmalara 15-16 Haziran direnişiyle cevap vererek döneme damgasını vurmuştur.

(...) *Devamı 6. sayfada*

Kutsal İttifak çözülüyor mu?

Yaşanan gerilim gerçek; o, hem "tarihsel" derinliğe sahip hem de güncel güç ilişkileri ve dengelerin taraflara sunduğu olasılıklar tarafından belirleniyor.

Oğuzhan Kayserilioğlu

İktidar alanının oligarşik zirvesinde, AKP-MHP eksenini "geren" Bahçeli'nin resti, Erdoğan tarafından da "görülünce" özel bir gerilim oluştu. Karşılıklı germe restleri ittifak eksenini nereye sürükleyecek, henüz belli değil ama hem "koparma" hem de "restore ederek yenileme" potansiyeli taşıdığını saptayabiliriz. Süreç an be an yapılan karşılıklı hamlelerle ilerliyor.

Yaşananlar oyun mu?

Kimi yorumcular, yaşananları bir "oyun" olarak görüyor.

Eh, gerçekten de, neden taraflar birbirlerini ve dolayısıyla ortak iktidarlarını güçlendirecek bir "oyun" kurmuş olmasın? Devam edebilmek için seçim hilelerinden katliam yapan bombalara kadar her şeyi "mubah" gören bir iktidar, neden "anlaşmalı" bir "maç" yapmasın?

Üstelik gerilimle birlikte, AKP'nin özellikle büyük kentlerdeki muhafazakâr Kürt oylarını kendisine yönlendirebilmek, MHP'nin de Akşener'e giden kitlesini geri alabilmek için yaptıkları bir "oyun" yaşandığı tezini güçlendiriyor.

(...) *Devamı 4. sayfada*

POLİTİKA

Yerel seçimlerde "demokratik-halkçı çözüm" için hazırlanalım

Bu seçim teğet geçer mi?

Bizi tepetaklak eden bu sisteme karşı ayaklarımız üzerine dikilelim! İşe tepeden değil aşağıdan başlayalım! Yerel meclislerimizde taleplerimizi ve yerel seçim programımızı oluşturalım ve yerel yönetime aday olanların önüne koyalım.

(*1. sayfadan devam)*

Yerel seçimler için belirlenen 31 Mart 2019 tarihi "dokuz ayın çarşambasını" bir araya getiren gün olabilir.

Sonun başlangıcı mı?

Beklenti, zembereğinden boşalan ekonomik krizin AKP'ye oy kaybettireceği ve bunun da -iktidar yürüyüşüne yerel seçimle başlayan- Erdoğan için sonun başlangıcı olacağı yönünde.
Biz bu iyimserliğin, seçimler öncesi görünen bir belirtiden öteye gitmesi ve seçim sonrasında da elle tutulur sonuçlar üretmesi için yürüyeceğimiz yolu belirlemeliyiz.
Halk güçlerinin gündemi seçimden önce kriz. AKP iktidarının 16 yıl boyunca kamusal ve coğrafi kaynakları, halktan topladığı vergileri nasıl sermayeye aktardığını, büyük şirketlerin ve bankaların her yıl nasıl büyüme rekorları kırdığını gördük, şimdiyse bunların kriz dolayısıyla birikimlerinin zarar görmemesi için sığınacak yer aradıklarını görüyoruz.
Dolayısıyla artan işsizlik ve pahalılığın, şirket iflaslarının, çoğalan borçların, geri ödenemeyen kredilerin ve yükselen faizlerin görüldüğü süreçte yaşanacak seçimde krizi teğet geçmemeliyiz. Seçim süreci boyunca hükümete ve patronlara "bir çağlayanın altından geçip de kuru kalamayacaklarını" hatırlatmalıyız!

Yerelde halkçı çözüm!

Sömürü, rant ve yağmayla beslenen sermaye iktidarına karşı demokratik halkçı bir çözümü elbirliğiyle kurabildiğimiz ölçüde seçim sürecinin kazananı olabiliriz.
Doğru adayları bulmak, doğru talepler üretmek yetmez, yetmiyor. Fikirlerin arkasında duracak halk örgütlenmelerini sağlamak ve dahası halkın örgütlülüğü içinden talepleri yükseltmek lazım.

Meclisler ve halkın talepleri

Giderek yaşanamaz hale getirilen kentlerde emekçilerin, kadınların, çocukların, yaşlıların, gençlerin, engellilerin ve tabiat varlıklarının taleplerini, seslerini bir araya getirelim.
Geziden Hayır meclislerine kadar biriken deneyimleri yerel yönetimde demokratik halkçı bir çözüm üretmek için seferber edelim.
Halk güçlerinin kendisini, "sözlerle ve vaatlerle" ikna etmeye çalışanlara karşı kendi şartlarını ortaya koyma zamanı.
Bunun için, taleplerimizi şekillendireceğimiz meclisler ve seçim programının temelini oluşturacağımız halk toplantıları ve forumlar örgütleyebiliriz.
Mahalle, ilçe ve il meclisleriyle ilmek ilmek halkçı bir çözümü örmek mümkün.

Tepetaklak değil ayakları üzerinde

Yerel meclisler, mücadele odakları ve lokal başarılar bütünsel bir perspektif olmadan, birbiriyle ilişki kuramadığı ölçüde gelip geçiyor ve kalıcı olamıyor.
Seçim öncesi beklentiye girdiğimiz, mobilize olduğumuz ve sonrasında umudumuzun kırıldığı bir medcezir döngüsü daha yaşamak istemiyorsak, iş hepimizin başına düşüyor.
Bizi tepetaklak eden bu sisteme karşı ayaklarımız üzerine dikilelim! İşe tepeden değil aşağıdan başlayalım! Yerel meclislerimizde taleplerimizi ve yerel seçim programımızı oluşturalım ve yerel yönetime aday olanların önüne koyalım. Onları meclislerimize karşı sorumlu olmaya, hesap vermeye çağıralım. Bu oldukça dinamik bir mücadele hattını önümüzde açacaktır.
Demokratik-halkçı yerel yönetim anlayışı kendini gerçekleştirme gücünü yerel meclisler sayesinde bulabilir. Böylelikle ranta dayalı sisteme karşı çözüm geliştirebiliriz. Halk için önemli olan fakat "rantçı belediyecilik" için lüzumsuz görülen ve üstü kapatılan birçok soruna kolaylıkla çözüm üretebiliriz.
Belediyeleri tek tipleştirmek, yetkiyi merkezde toplamak isteyen despotik iktidar, yerel halkın örgütlü gücünü gördüğünde işin rengi değişecektir.

Yerel meclislere kayyum işlemez

Onların kayyumu varsa bizim de halk meclislerimiz var. Onlara reddedemeyecekleri bir teklif yapabiliriz. Halk meclislerinin şartlarını önlerine koyalım. Ya kabul edin ya gidin!

Erdoğan rejimi, seçim sonucu ne olursa olsun kazanan olma pozisyonunu korumak için yerel yönetimlerin yetkilerini merkezileştiren yeni kararlar alıyor.
Yerel yönetim bütçeleri Cumhurbaşkanı kararı ile hazineye bağlanıyor ve belediyenin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda ilgili bir müdürlüğün onayı olmadan, kendi içinde bağımsız, özerk bir proje uygulama yetkisi elinden alınıyor.
Yeni rejim inşa olurken Erdoğan, bir süredir yerel yönetimler üzerindeki kontrolü de sıkılaştırmayı murat ediyor.
Merkezinde Erdoğan'ın olduğu ve her şeyin "Saray" tarafından belirlendiği, biat etmeyenlerinse seçimleri kazansa bile yetkisizleştirildiği bir işleyişe doğru yol alınıyor.

Reddedemeyecekleri teklifi yapalım

Rejim yetkilerin tümünü merkeze bağlayarak siyasal alanı etkisizleştirme hamlesi yaparken bizler, yerel yönetimin halkın hakları ve taleplerine karşı ilgisiz bir kukla şovuna dönüşmesini istemiyorsak, yerel meclisleri kurmalı ve seçilmişlerin demokratik denetimini gerçekleştirmeliyiz.
Onların kayyumu varsa bizim de halk meclislerimiz var. Onlara reddedemeyecekleri bir teklif yapabiliriz. Halk meclislerinin şartlarını önlerine koyalım.
Rantçı anlayışla zehirlenen kentlerimizde, halkçı demokratik çözümü kurumsallaştırmak için yerel meclislerin inşası şart!
Yerel meclisler yahut halk meclisleri, siyaset ile toplumsal alan arasındaki ayrıma son verecek örgütlenmelerdir. Kamusal hizmetler ve siyaseti ayrıştırmadan, halkın hak ve talepleri doğrultusunda çözüm üretebileceğimiz yerler burasıdır.

Yerel Meclisler

Şehirlerin inşaat alanları ve beton cehennemi olmasına son vermeliyiz. "Kentsel dönüşüm", "imar affı" politikalarıyla suça ortak edilen kent halkını bu karabasandan uyandıralım.
Kamçılanan ilkel birikim duyguları ile kent rantına "Altına Hücum" edercesine tav olan halkımıza bindiği dalı kestiğini anlatalım.
Fatsa'dan Ovacık'a Hopa'ya Çamlıhemşin'e Samandağ'a kimi tatsız biten, kimi ışık saçan örneklere sahibiz. Ama bu çoban ateşleri günümüzde bütüne ışık tutmaya yetmiyor...
Bu deneyimlere dayanan yerel meclislerle, sermaye ve rant odaklı şehircilik anlayışına karşı çözümü geliştirebiliriz. Doğanın talan edildiği, halkın AVM'lere tıkıldığı ve kamusal alanların sınırlandığı "cehennem şehirler" karşısında, "temiz, sağlıklı, insanca yaşanabilir bir kent" için, betonun azaltıldığı, yeşil alanların artırıldığı, yoksul mahallelerin sorunlarına öncelik verildiği, ilaçları değil önleyici sağlık hizmetlerini esas alan, çocuklar, gençler ve yaşlılar için oyun, dinlenme ve spor alanlarının yaygınlaştığı, gıda, giyim, temizlik ihtiyaçlarının ucuza temininin sağlandığı, kültür, sanat ve eğitimi destekleyici kurumların açıldığı, emekçilerin mesaiye giderken ulaşımdan ücretsiz yararlanmasının sağlandığı ve daha da sıralanabilecek birçok önemli hizmeti hızla hayata geçirebiliriz.
Tek adam rejimi ve tek tip yönetim anlayışına karşı yerel meclislerle yürümek tek seçenek, tek çözüm.

HDP ve iki uçlu eleştiri

HDP'nin kendini oturttuğu radikal demokrasi zemini ve programı, işçi sınıfının isyanını herhangi bir hak arama mücadelesi ile eş değer gördüğünden, sınıfsal çatışma, HDP için önemli bir sınanma arenasıdır.

Perihan Koca

Sol cenahta HDP'ye yönelik tartışmalar, ya HDP'yi tümüyle karşısına alıp düşmanlaştıran ulusalcı eleştiriler veya tersinden HDP'ye yönelik en küçük bir eleştiriye bile tahammülü olmayanlar arasında, iki zıt uçta seyrediyor.
Ontolojik olarak sınıf siyaseti temelli siyaset yapma iddiasındaki kimi "sosyalist" ekipler ve kendisini HDP çatısı altında eriten politik güçler de bu iki uçta konumlanıyor.
Devrimci eleştiriler ise, HDP'nin savaş coğrafyasında binlerce tutuklusu olması, belediyelerine kayyum atanması ve ağır basınç altında olması üzerinden "mağduriyet" söylemiyle bertaraf ediliyor.
Evet, HDP ülke siyasetinde tüm okların üzerine çevrilmiş olduğu ve mücadelenin bedelini en ağır şekilde ödeyen, muhalefet açısından da en önemli güç konumunda olan bir partidir.
Burada bir beis yok.
Ama, aynı zamanda, soldaki malum cılızlaşma ve sosyalist sol odak boşluğundan doğru HDP, pratikte solu da çoğu zaman konumlandıran bir güç değil midir?
Böyle bir parti solun amentüsü olan "özeleştiri ve eleştiri" mekanizmalarından muaf olabilir mi?

HDP projesi

HDP deyince rafine bir örgütten bahsetmiyoruz elbette, içerisinde birçok duruş ve perspektifi barındıran, kurumsal olarak olduğu gibi sınıfsal olarak da çok bileşenli bir partiden söz ediyoruz.
20. yy sonlarında Mouffe ve Laclau'nun geliştirdiği radikal demokrasi projesi ve Bookchin'in komünalizm ve Demokratik Özerklik-Belediyecilik tezinin sentezi üzerinden inşa edilen HDP programı söz konusu sentezi bize sunuyor.
Mouffe ve Laclau, Marksizmi eleştirip post-Marksist bir düzleme yerleşerek, devletsiz demokrasi hedefi üzerinden, farklı mücadele dinamikleri arasında eşdeğerlilik geliştirir, hiyerarşik toplumsal kastlaşmaya karşı hiyerarşiden arınmış yeni yaşam alternatifi öngörüsü yapar ve solu "kimlik siyasetine yönelmeye" çağırır. Hedef, mevcut sisteme içkin yapı ve yöntemlerle, liberal demokrasi ile uyumlu bir "sosyalizme" ulaşmaktır.
HDP, programını radikal demokrasi ve demokratik özerklik sentezi üzerine oturtur, söylemini de bu çizgiden kurar.
Bookchin'in "belediyecilik ve yerellik" üzerine tezlerinin de coğrafyaya uygun bir sentezleme ile programa içerildiğini gözleriz.

HDP'nin sınandığı noktalar

Bugün yeni rejim çoğunluğunu Kürt işçilerin oluşturduğu şantiyelerdeki isyan dinamikleriyle sınanıyor. O, sınıfın isyan eğilimlerinin güçlendiği havzalardan gelebilecek olası haberlerle sarsılabileceğini düşündüğü içindir ki, önlemlerini almaya çabalıyor.
Ancak HDP'nin kendini oturttuğu radikal demokrasi zemini ve programı, işçi sınıfının isyanını herhangi bir hak arama mücadelesi ile eş değer gördüğünden, sınıfsal çatışma, HDP için önemli bir sınanma arenasıdır.
Ekonomik kriz koşullarında HDP'nin sermaye karşıtı söylemlerden imtina etmesi de aynı program ve duruşun pratikteki dışa vurumudur.
24 Haziran öncesinde hareketin içerisinde belirgin bir yer tutmaya başlayan liberal kanadın, seçim sonrasında parti içerisindeki görev dağılımında da tuttukları pozisyon ve ön sıralardan verdikleri demeçler, liberal etkinin parti içindeki gücünü gösteriyor.
HDP, elbette uğradığı devlet şiddeti gözetilerek, eleştiriye pekala açıktır, hatta muhtaçtır.

HDP ve yerel seçimler

Yerel seçimler gündeminde, söylemini Kürtler üzerinden kuran iktidar, seçim sonucundaki halkın iradesini görmezden geleceğini şimdiden ilan etti ve uygun gördüğü yerlere tekrar kayyum atayacağını açıkladı.
Ağır baskı koşulları altında yerel seçimlere hazırlanmaya çalışan HDP'de ise, öne çıkan gündemin yine aday tartışmaları olması bir diğer önemli tartışma başlığı.
Henüz yerel yönetim programı yok ve onlarca yıl belediyecilik deneyimi olan partinin yerel yönetimler hususunda tam bir başarı yakalayamaması, bildiğimiz kadarıyla hareketin en önemli tartışma konularından.
Seçim gündemini de aşan bir yerden yerelleşme, halkın karar ve denetim mekanizmalarına yerleşmesi ise yaşamda hala somutlanamayan bir iddia.
Statükonun belirlediği sınırların ötesine geçecek bir tarzın uygulanmasıyla, yukarıdan aşağıya işleyen ve her şeyi belirleyen bürokratik ve kastlaşmış tarzın terk edilmesi pratiği henüz ortada yok.
O zaman "bu konudaki onca laf niye ediliyor?" diye eleştirsek "mağduriyet" durumunu görmemiş mi oluruz?
Eski alışılmış bürokratik bakışın hala hükmünü sürmesinin bir sonucu olarak, siyasal alan ve toplumsal alanı tümüyle iki ayrı alan olarak birbirinden ayıran hareket, pratik alandaki Kürt halkının mücadele zeminine ve diyalektiğine tamamen ters bir şekilde bürokrasinin ve kastlaşmanın yeniden üretilmesine zemin hazırlıyor.
Yerel seçimlerde, HDP açısından esas gündem, çok bileşenli aday tartışmalarından ziyade, kalıcı bir halklaşma pratiğine, temsili değil gerçek anlamda yönelecek bir program ve onun pratiği olmalı.
Elbette, sosyalistler olarak HDP'ye ayar verme yahut yol gösterme niyetinde değiliz.
Haddimiz de değil.
Ancak, devrimci eleştiri de sorumluluğumuz.
Elimizi taşın altına sokmakta ikircik geçirmeyeceğimiz de açıktır.

POLİTİKA

Dünya genelindeki kriz hali, teknokrasiyi kurumsallaştırırken, halk güçlerinin tarih içerisinde elde ettikleri kimi siyasal kazanımları tırpanlıyor.

Siyasal alanı kazanmak

Egemen güçler her ne kadar milyonlarca insanı arkalarına yedeklemeyi başarsalar da, gerçekte milyonlarca insanı siyaset dışına itiyorlar.

Hasan Durkal

İnşa halindeki rejim hem kitleler üzerinde çeşitli endişeler yaratıyor hem de yarattığı bu endişelerden besleniyor. Toplumun tüm kesimleri, hiç bitmeyecekmiş gibi gösterilen bir çok tehditle bir endişe denizinde yüzdürülüyor. 'Terörizm', 'emperyalizm', 'ekonomik kriz', 'din, mezhep ve medeniyet savaşları' gibi tehditler hem AKP tabanını hem de bu tabanın çeşitli yönlerden tam zıddında yer alan kitleleri deyim yerindeyse 'terbiye' ediyor. Tüm bu tehditler ebedi ve kaçınılmaz birer olgu olarak resmediliyor.

Kitleler ve endişe

Birbirleriyle çekişme halindeki devlet fraksiyonlarının kitleleri arkalarına yedekleme başarıları burada yatıyor.
Temel sınıfsal çelişkiler silikleştirilip ortadan kaldırılıyor, yerlerine, kitlelerin endişelerinden beslenen suni çelişkiler konuyor. Kitleler ise, karşılarında sol bir alternatif olamayınca -insan psikolojisi acıdan kaçışa eğilimlidir- kendilerine sunulan 'görece güvenli' muhafazakâr/milliyetçi alternatiflere böylesi yüksek konjonktürlerde kolayca teslim olabiliyorlar.
Yalnızca devlet partileri değil, çeşitli cemaatler, milliyetçi/muhafazakâr dernekler ve benzeri örgütlenmeler de kitlelerin bu kaygılarından beslenerek palazlanıyor.
Bugüne kadar yaşanan çeşitli olaylar, saldırılar, patlamalar, savaşlar, mezhepçi ve etnik çatışmalar, oluşturulan tehditler, toplumsal hareketin öznelerinde yenilerini yaşama korkusunu yerleşik hale getirmiş olabilir. Krizler halindeki düzen içerisinde yaşayan insanlar, bu büyük çalkantılar içerisinde umudun ışığını göremediklerinde korku ve endişe umudun karşısına geçer.

Siyasetsizlik çağı

Kitlelerin bu -geçici- psikolojisi yine aynı toplumdaki bireylerden oluşan sosyalistleri (sosyalistler insandır) etki altına aldığı zaman soldaki yenilgi ruhu açığa çıkar. Hâlbuki böyle durumlarda solun yapacağı şey kitle psikoloji ve kitle hareketi konusundaki yetkinliğini ve görüsünü arttırmak olmalıdır.
Aslında egemen güçler her ne kadar milyonlarca insanı arkalarına yedeklemeyi başarsalar da, gerçekte milyonlarca insanı siyaset dışına itiyorlar.
Siyaset günümüzde dünya genelinde, milyonların sokaklarda oldukları, yürütmede öyle ya da böyle söz sahibi oldukları, yürütmeyi kısıtlı da olsa denetledikleri şekilde yapılmıyor.
Dünya genelindeki kriz hali, teknokrasiyi kurumsallaştırırken, halk güçlerinin tarih içerisinde elde ettikleri kimi siyasal kazanımları tırpanlıyor.
Türkiye'de durum daha vahim. Her türlü insani gelişim potansiyeli yüzyıllara yayılan bir tarihsel süreç içerisinde baskı altında tutan despotik gelenek, bugün yeni bir rejim şekline büründü ve şu anda sarayın denetimi dışında kalan hiçbir siyasi alan yok. Belediyeler bile çıkartılan KHK ile doğrudan başkanın denetimine tabi tutuldu.

Yeni bir siyaset imkânı

Bu durum kuşkusuz kitlelerin korkularını, endişelerini ve buna bağlı olarak boyun eğme eğilimlerini besliyor. Ancak öte yandan 'yeni bir siyaset' için olanaklar da sunuyor. Eğer siyasetin bir hobi ya da belli insanlar tarafından yapılan uzmanlaşmış bir faaliyet olduğunu savunan egemen yabancılaşmış görüşü savunmuyorsak siyasetsiz kalsalar da kitlelerin, siyasete karşı olan doğal eğilimleri olduklarını biliriz. Biliriz ki siyaset yapmak, halk meclisinde yönetim ve denetimi doğrudan uygulamak, bürokrasi ve yabancılaşma olmaksızın mümkündür ve bunun kökeni en eski insan topluluklarına kadar dayanıyor.
İnsanın insanlaşma sürecindeki en önemli olgulardan bir tanesi kamusal alanda denetim ve söz sahibi olmasıdır.
O denetim ve yönetim yetkisi bugün ondan çalınmış, insan yetkisiz ve etkisiz yabancı bir özneye dönüşmüştür.

Erdoğan ve AKP'nin sorumlu olduğu ülkedeki yıkım sürüyor...

Umulan ve korkulan arasında

AKP'nin arkasına yedeklenen halk kitlelerini Erdoğan ve AKP'nin ülkedeki yıkımdan sorumlu olduklarına ikna etmek zor bir şey değildir. Ama böyle bir şey iktidarın yıkılmasına yetmez.

Hasan Durkal

Seçimlere katılım bir siyasal eylem olsa da, çoğunlukla yabacılaşmış bir siyasal eylemdir. Özneleşmek yerine bireyin nesneleştiği, kendi kaderini kendi eline aldığı bir durumdan ziyade kaderini siyasette 'uzmanlaşmış' kişilere teslim ettiği bir eylem. Bu teslimiyet insanların yaşadıkları kaygı ve korkudan da kaynaklanıyor. Tabi teslimiyet politikadan tamamen soyutlanmak anlamına gelmiyor. Rejim saldırılarını arttırdıkça muhalefet cephesindeki kitlelerde vicdani ve ahlaki tepkiler ortaya çıkıyor. Evet, kitleler ve sol daha ahlaki bir tutum benimsiyor, adaletsizlik ve çürümüşlüğe karşı tepkilerini dile getiriyorlar. Bu zeminin varlığı moral verici olsa da aynı zamanda bu tehlikeli bir zemindir. Çünkü kitlelerin öfke vb tepkilerinin ifadesi olan bu refleksler düzende hiçbir değişikliğe yol açmayan ahlaki tepkilerle sınırlı kalabiliyorlar.

İktidarı yıkmak

AKP'nin arkasına yedeklenen halk kitlelerini Erdoğan ve AKP'nin ülkedeki yıkımdan sorumlu olduklarına ikna etmek zor bir şey değildir. Ama böyle bir şey iktidarın yıkılmasına yetmez. İktidar dediğimiz şey anlatılarla yıkılmaz. Bunun deneyimini 24 Haziran'da gördük.
İktidar kendi hacminden alındıkça yıkılır. Kitleler kendi gerçek deneyimlerini ürettikçe iktidara kerte kerte talip olurlar. İktidar böylece parçalanır. Bürokrasi ve yabancılaşma parçalanabilir şeyler. Bunlar parçalandıkça korkunun ve endişenin karanlık imparatorluğu da parçalanacak. Doğrudan denetimin tatbik edildiği en küçük pratikler bile halk güçlerinin özne olma kapasitesini arttıracak, geleceğin demokratik toplumuna bir adım attıracak. Bu pratikler, gündelik hayattaki denetim alanlarına yönelik örgütlenecek küçük meclislerle gerçekleşebilir. Tarih kadar eski olan halk meclisi modern toplum ve modern insanla güncel bir anlam kazanabilir.

Başlangıç noktaları

Krizler derinleşiyor. İktidar bloğunda büyük bir çatlak meydana geldi. Ekonomik kriz ise etkisini halkın günlük yaşamında günden güne hissettiriyor. İşsizlik, yoksulluk, pahalılık, geçim sıkıntısı, temel ihtiyaçlara erişememe gibi olgular günlük yaşamın birer parçası.
Kitlelerin gerçek deneyimleri bu kriz noktalarından doğacaktır. İşsizlik ve yoksulluğa karşı oluşacak ve krize karşı alternatifler geliştirebilecek örgütlenmeler, yani meclisler, dayanışmalar, topluluklar filizlenebilecekleri son derece müsait bir ortama sahipler. Müstakbel olan korkulanı veya umulanı içerir. Gelecek yaşadığımız an içerisinde sürekli yeniden ve yeniden inşa edilmektedir. Bir yanda acımasız siyasal gerçeklik, diğer yanda devrimci ütopyalar. Bu ikisinin birliğine ihtiyacımız var.

CHP yeniden tarihsel rolünü oynuyor

Krizlerin üstüste binmesiyle Erdoğan iktidarının üzerini bir karaltının kaplayacağını iktidarı birdenbire yok edeceğini bekliyor.

Juliana Gözen

Siyaset, sahnedeki aktörlerin gerçekleştirmek istedikleri hedefleri doğrultusunda kendi güç alanlarına bakarak önlerine koydukları stratejiler; bu stratejileri gerçekleştirmek için uygulayacağı taktikler ve bunun gereği olarak da kuracağı ittifaklarla şekilleniyor.
İktidarın kendi varlık mücadelesi için halka ve muhalefete dayattığı 24 Haziran seçim kararı, öncesinde ve sonrasında siyaset sahnesinde gelişen ittifaklar ve çatışmalar tam da bu zemine oturmaktadır.
Tek adam diktatörlüğünün kaba inşaatını sonlandırmak için 24 Haziran'a ihtiyacı olan Erdoğan, devletin içerisindeki krizi atlatmak için çeşitli ittifaklar gerçekleştiriyor, bunun yanı sıra muhalefeti de hizaya sokmak için çeşitli hamleler yapmaya devam ediyor.

CHP'nin belirlenmiş rolü

24 Haziran seçim kararı, sözde "muhalefet" partisi CHP'yi seçim gündemini etkileyecek önemli bir aktör olarak öne çıkarttı.
Muharrem İnce'nin parlak çıkışı, tek adam diktatörlüğüne karşı halkta biriken öfkeyi taşımaya yetmedi hatta altında ezildi desek de abartmış olmayız.
Oysa ki "ana muhalefet partisinin" bu basiretsizliğe Türkiye halkları ilk kez şahit olmamıştı. Hatırlayalım, yüzbinlerin katıldığı Adalet Yürüyüşü'nü, ve yürüyüşün iktidar karşısında bir odak yaratabilecekken nasıl da adım adım ve bilinçlice sönümlendirildiğini.
İktidarın zorlandığı her fırsatta onun dayanabileceği, tökezlediği zaman kalkmak için tutunabileceği koltuk değneği olmak... CHP'nin esas ve belirlenmiş rolü değil mi zaten?

CHP ve "karşı mahalle"

İktidar katında, devlet alanının nasıl şekilleneceği ve kontrol edileceği ile ilgili savaş sertleşirken, bir yandan da kapıdan içeri giren ekonomik kriz siyasal güç dengelerinin ayak bastığı zemini sarsıyor ve zorluyor.
İktidarın "ekonomik kriz"in dillendirilmesinden dahi ödünün koptuğu, "Bizde kriz mriz yok, hepsi manipülasyon" yalanlarıyla krizi görünmez kıldığı şu günlerde, "koltuk değneği" adeta "yaslan bana" mesajını veriyor vaziyetiyle.
Halkın geçim kaygısı bir kıvılcımdan yanmaya başlayan ateş halini alırken, tahtakurularına karşı savaş açan işçiler tutuklanırken "koltuk değneği" kendi varoluşunu sorgulama meşguliyeti içerisinde. Dilini, söylemini değiştirip "karşı mahalle"ye seslenecekmiş; şimdiye kadar kendi mahallesine seslenebildiğini düşünüyor zaar.
Yerel seçimler meşguliyetini daha da arttırmış olmalı "ana muhalefet partisinin". Aday adaylıkların belirlenmesi ve partinin içerisindeki liderlik kavgası CHP'nin bir türlü mahallelere inmesine izin vermiyor(!). Partinin içerisindeki küçük iktidar kavgaları bitmiyor ki bir türlü "büyük iktidar" ile cenge girecek vakit olsun.

CHP'nin yaşar kalış sebebi

Sözün özü ve durum ortada ki CHP felç olmuş vaziyette. Seçim ve ekonomik krizin üst üste binmesiyle Erdoğan iktidarının üzerini bir karaltının kaplayacağını ve karaltının iktidarı birdenbire yok edeceğini bekleyeduruyor. Belki bunun sonunda sahnede kendisine biraz daha yer açılır. Aslında bu partinin yaşar kalış sebebi, devletin oligarşik ittifakının kendine bir misyon bellemesi ve yer yer vazife çıkmasından ibaret. Hakkını verelim, görevini iyi yapıyor sağolsun.

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

Devletin yeni yapılanmasının hangi ideolojik zeminde olacağına dair kavga, devlet krizini yeniden alevlendirdi.

Kutsal İttifak çözülüyor mu?

Gerçekte, şimdi ve burada, iktidar "aslanın ağzında" ve onu sürdürebilmek ancak hiç de "steril" olmayan yırtıcı-denge bozucu hamlelerle sağlanabilir; Bahçeli ve Erdoğan da hem "dışa" hem de "içe"/birbirlerine karşı öyle davranıyorlar.

(*1. sayfadan devam)*

Ancak, "oyun" tezi, iktidarı sanki istediğini yapabilen "mutlak güç sahibi" sanmakla hata yapıyor.
Yaşanan gerilim gerçek; o, hem "tarihsel" derinliğe sahip hem de güncel güç ilişkileri ve dengelerin taraflara sunduğu olasılıklar tarafından belirleniyor.
İçinde bulunduğumuz kaotik ortamda kendisini dayatan gerilimlerle sürekli sarsılıp zorlanan iktidar ancak ite-kaka kendisini var edebiliyor ve zaten ne AKP ne de MHP böylesi yüksek riskli bir "oyunu" taşıyacak güce sahip değiller.

Denge bozucu hamleler

Başka bir açıdan bakan kimi yorumcular ise, iktidarın birden bir iç gerilime sürüklenmesini hiç "rasyonel" bulmuyor, "hata" yaptıklarını ve kendi hatalarıyla sonlarını hazırladıklarını düşünüyorlar.

Bu görüş, siyasetin "rasyonel" hamlelerle yürütülen "steril" bir süreç olduğunu sanıyor olmalıdır.
Gerçekte, şimdi ve burada, iktidar "aslanın ağzında" ve onu sürdürebilmek ancak hiç de "steril" olmayan yırtıcı-denge bozucu hamlelerle sağlanabilir; Bahçeli ve Erdoğan da hem "dışa" hem de "içe"/birbirlerine karşı öyle davranıyorlar. Kapasitelerinin zayıflığı bir gerçek, ama o zaaflarını "şimdilik" olmak kaydıyla devlet zoruyla kapatabiliyorlar.
Onlar, bir yandan taşıyıcısı oldukları despotik devlet geleneğinin yaşadığı krizi aşabilmek için ortaklaşırken, aynı zamanda o geleneğin karşılıklı konumlanan farklı fraksiyonlarının güncel taşıyıcıları olarak aralarındaki tarihsel gerilim ekseninde kendi taraflarının güçlenmesi için çabalıyorlar.

Neler oluyor?

Sorunların aşılmasında önerilen farklı tutumların oluşturduğu çatallanmalar çoğaldıkça biriken enerjinin Bahçeli ve Erdoğan'ın sözleriyle açığa çıktığı anlaşılıyor.

Evet, neler oluyor?
Zaten olağanüstü yüksek gerilimler tarafından çepeçevre kuşatılmışken ve ayakta kalabilmek için yapılanlar sürekli daha fazla güç-enerji talep ederken, ne oldu da Bahçeli kendisinin kurucusu olduğu "tarihsel ittifakı" yıpratma hatta belki de dağıtma riski taşıyan bir hamle yaptı?
Yeni durumu, içinde oluştuğu politik ortamın ana sorunu olan "devlet krizi" prizmasından geçirerek anlayabiliriz.

İdeolojik zemin tartışması

Bir "çözüm gücü" olacağı beklentisiyle mevcut iktidarı yaratan "devlet krizi", öyle gözüküyor ki, aynı zamanda krizin çözümünde ortaya çıkan sorunlar üzerinden gerilimler yaratıyor. Sorunların aşılmasında önerilen farklı tutumların oluşturduğu çatallanmalar çoğaldıkça biriken enerjinin Bahçeli ve Erdoğan'ın sözleriyle açığa çıktığı anlaşılıyor.
"Andımız" sorununda ve yerel iktidar alanlarının paylaşımında ortaya çıkan gerilim, aslında krizden çıkmak için yeniden örgütlenen devletin yeni yapısıyla ilgili farklı tercihlerden ve yenilenen devletin iç dengelerindeki güç ilişkilerinden-kimin ne kadar inisiyatif alacağından kaynaklanıyor.
Sorun "Başkanlık" sisteminde değil. O, taraflar açısından "dokunulmazlık" taşıyor.
Sorun, söz konusu rejimi üstünde konumlandıracak devletin ana yapısının hangi ideoloji üzerinden kendisini kurup meşrulaştıracağı; evet, "Türklük" mü yoksa "İslam" mı?
Bağlı olarak, yeni devletin egemenlik kurumları nasıl inşa edilecek ve en önemlisi nasıl paylaşılacak?

"Türklük" ya da "İslam"

Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşu öncesinden başlayan benzeri bir tartışma Atatürk'ün temsilcisi olduğu kanadın tercihi yönünde bir karara bağlanmıştı.
Uzun süren bir çözülmenin sonrasında kalanı kadarıyla Osmanlı devletinin yıkıntıları içinde kurulan TC "Türklük" esas alınarak kurulurken, "İslam" dışlanmamış ama özel bir mezhebe ve onun bir koluna/Sünni-Hanefiliğe indirgenerek "Türklük" ana ögesinin destekleyicisi konumuna yerleştirilmişti.
Sünni-Hanefi İslam'ın Türk devleti içindeki özel konumu ise, yeni devletin içine yerleştirilen Diyanet kurumuyla hem devlet "desteğine" kavuşturulmuş hem de ama daha fazlasıyla devlet "kontrolüne" alınmıştı.
Peki, şimdi ne olacak, yenilenen devletin "çimentosu" eskisi gibi "Türklük" mü olacak yoksa "İslam" mı?

Devlet krizi nasıl çözülecek?

Bir anda yükseliveren şimdiki gerilimin sönümlenmeyeceğini ama süreç aktıkça var olduğu haliyle normalleşeceğini ve hatta sonraki dönemlerde daha da yüksek seviyelere sıçrayarak sürüp gideceğini ön görebiliriz.

15 Temmuz sonrasında aniden açığa çıkıveren "devlet krizi", tam da bir rejim değişikliğinin yaşandığı olağanüstü koşullarda kendisini dayattı.
"Devlet krizi" ne anlama geliyordu?
Darbeciler, devleti içinden ve üstelik en kritik noktalarından kuşatan bir şebeke olarak nihayet zamanlarının geldiğini düşünerek kendilerini tümüyle açığa çıkarıp devleti tümüyle ele geçirmeye çalıştılar ve başarısız olunca da tasfiye edildiler.
Onlar, "başarısız darbeciler" olarak cezaevindeki hücrelerinde yaptıklarının bedelini öderken arkalarında bıraktıkları devlette, dengesizlik-baş dönmesi ve kendine güvensizlik yaratabilecek düzeyde özel bir boşluk yarattılar.
Üstelik vurulan şiddetli darbenin yarattığı hasarlar, devletin kalan gücünü de hırpalamıştı.

Denge kaybı

Sonuçta, devletin içindeki farklı fraksiyonların iç-dengelerinin bozulduğu daha da ötesinde birbirlerine güvenmedikleri bir duruma hızla sürüklenildi. Devletin kendine özgü asabiyetini kaybettiği, dışa dönük bir tutum geliştirmekte ve hatta hayatın günlük akışını örgütlemekte zorlandığı bir durum oluşuyordu.
Özellikle orduda oluşan geniş ve derin boşluk, kaos içinde çırpınan ve sadece gücü olanın borusunun öttüğü Orta-Doğu'nun yanı başında mevzilenen TC Ordusunun savaş gücünü tırpanlamakla kalmıyor, devletin merkezindeki denge odağı olan orduda denge kaybı yaratarak bütün devleti denge kaybına itiyordu.
Zaten kaotik bir zeminde yaşanan toplumsal ve siyasal gerçekliğin kaosa sürüklenmesi ve her şeyin kontrolden çıkması olasılığı güç kazanmaya başlamıştı.
İşte, "Saray rejimini" kapsayarak aşan, temelleri 15 Temmuzun hemen sonrasında Yenikapı'da atılan ve egemen güçlerin büyük çoğunluğunun farklı ağırlıklarla içinde konumlandığı bir "Kutsal ittifak" tam da bu ortam tarafından belirlendi.

Zorunlu kutsal ittifak

O, "keyfi" ya da "isteğe bağlı-tercih edilen" bir konumlanma değil, o ittifaka mecburen katılan egemenler tarafından ayakta kalmak için zorlanan devletin dengesini yeniden oluşturmak, dağılmış bulunan egemenler arasındaki iç-dengeleri ve uyumu yeniden oluşturmak için yapılandırıldı.
Krizden çıkabilmek için saptadıkları yönelim ise, despotizmi faşist bir devlete dönüşecek bir düzeyde yoğunlaştırmak, kazanılmış bütün demokratik hakları-halk inisiyatiflerini tasfiye etmek, söz, yetki ve kararı mümkün olan en yoğunlaşmış haliyle merkezileştirecek bir "Başkanlık" inşa etmek ve sermayenin sömürüsünün önündeki bütün pürüzleri temizlemekti.
Sınırsız ve arsız bir kötülük kendisini inşa ediyor, diktatörlük en çıplak ve çirkin haliyle iktidarlaşmaya çalışıyordu. "Hukuk" yük olarak görülerek hiçleştiriliyor ve "keyfine göre takılan" bir "çeteleşme" gerçekliği kendisini var ediyordu.
Yine de, terör düzeyine sıçrayan baskıya ve kulakları ve gözleri esir alan medya kuşatmasına rağmen, "Kutsal İttifak" halktan onay alamadı; 16 Nisan referandumunda ve 24 Haziran seçiminde ittifakın sürükleyici- hegemon gücü AKP-MHP ittifakı kaybetti.
O zaman, "İttifakın Soytarısı" rolü verilen "muhalefet"-CHP devreye girdi ve göz göre yapılan seçim hilelerine öfkelenen halkı "uyuşturma" görevini yerine getirdi.

İç gerilim

İttifak, her seçimde yenilmesine, Suriye-Irak ve daha genelinde Orta-Doğu politikaları içinden nasıl çıkılacağı belli olmayan bir batağa saplanıp kalmasına ve yıkım gücü sürekli artan bir ekonomik krizle zorlanmasına rağmen devlet terörü ve medya ablukasının desteğiyle kendisini halen sürdürebiliyor.
Ancak, elbette, "İttifak" açısından her şey güllük gülistanlık da değil.
Devam eden iktidar herhangi bir normal iktidar faaliyeti yapmayıp, "devleti yeniden örgütlemekle" görevli olduğu için, sürekli kararlar alarak yol almak zorunda. İşte, yolda ilerleyip hedefe yakınlaşıldığı oranda alınan kararların çapı ve ağırlığı artıyor ve "neyin nasıl yapılacağı" konusunda ittifak-içi tartışmalar yaşanıyor.
Evet, devletin yeniden örgütlenmesi eskisinin restore edilmiş haliyle "Türklük" üzerinden mi gidecek yoksa "Türklük" yerini "İslam'a mı bırakacak; ya da, devlette iktidar nasıl paylaşılacak; veya, Erdoğan'ın güncel güç dengelerindeki üstünlüğüne dayanarak dayattığı hegemonyası daha ne kadar sürecek?

İttifakın geleceği

Bir anda yükseliveren şimdiki gerilimin sönümlenmeyeceğini ama süreç aktıkça var olduğu haliyle normalleşeceğini ve hatta sonraki dönemlerde daha da yüksek seviyelere sıçrayarak sürüp gideceğini ön görebiliriz.
Ayrıca, iktidar alanını saran kriz dinamiklerindeki herhangi bir "olumsuz" gelişme/söz gelimi askeri bir yenilgi ya da ekonomik krizin kontrol dışına çıkıvermesi, "İttifak" güçlerini darmadağın etme potansiyeliyle yüklüdür.
Ve elbette, sahnede sadece egemen güçler yok, halk güçlerinin aynı süreçte kendi ihtiyaçları doğrultusunda nasıl mevzilenecekleri ve neler yapacakları da "Kutsal İttifakın" kaderinde etkili hatta belirleyici olabilir.

Yeni rejimin inşa edilen rasyonalitesi, irrasyonel bir denklemde seyrediyor.

‘Fitne demlenirken, hakikat devrilmekte’

Karşımızda kişiler değil, devleti temsil eden kurumların olduğunu ve daha da ötesinde dışa vuran çatışmaların alelade sürtüşmeler değil, rejimin mimarisinde, devletin hangi ideolojik zeminde örgütleneceğinin kavgasının verildiğini unutmayalım.

Perihan Koca

Philip K. Dick‘in “Yüksek Şatodaki Adam” distopyasını okudunuz mu?
Alternatif tarih anlatımında bilim kurgu bir roman olan distopyada; tarihin akışı yön değiştirerek, gerçeğin yerini kurgu alıyor.
II. Dünya Savaşı’nın galibi, Nazi Almanyası ve Japon İmparatorluğu olsaydı, nasıl bir dünyada yaşardık sorusunun cevabını verircesine, faşizmin bayrağının dalgalandığı bir evren yaratıyor Dick.
Kitap ilerledikçe, faşizmin insan bilincine nasıl sirayet edip kendisine büktüğünü bizzat yaşıyorsunuz, zira bilincinizde faşizmin normalleşmeye başladığını, öyle ki, Hitler ölürse nükleer saldırılar çıkacak, dünya yok olacak diye gerildiğinizi, ittifakların bozulmasına felan üzüldüğünüzü, aslolandan kopuştuğunuzu hissediyorsunuz.
Gerçek ve kurgunun iç içe geçtiği, tıpkı bilim gibi, gerçeğin de devletin tekeline girdiği anda, erozyona uğradığı bir distopyanın içine dahil oluyorsunuz. Aynı hissiyattan hareketle, benzer bir sekme açarak, Türkiye gündemine sıçrayalım o halde.

Oyun kurucular sahada

15 Temmuz sonrasında açığa çıkan devlet krizi, devlet katmanlarında ciddi bir boşluk yaratarak, iktidarın mevcut krizleriyle de harmanlanıp derinleşerek öncelik sorun haline gelmiş, başta saray olmak üzere “devletin bekası” başlığı altında bir varlık-yokluk meselesine dönüştürülmüştü.
2016 Ekim’inde Bahçeli’nin “Başkanlık Sistemi” önermesiyle erken seçime giden ülke siyaseti, kamuoyu önünde Cumhur İttifakı ile taçlandırıldı.
Arka bahçede ise, devletin esas güçleri tarafından, devletin bekası ve devleti yeniden dizayn etme ihtiyacı üzerinden, AKP-MHP’yi de aşan egemen fraksiyonlarla her gücün kendi çıkarları doğrultusunda yan yana geldiği bir düzlem yaratılarak ve ama çok da rasyonel olmayan kaygan bir zeminde devlet krizini aşma kararı alındı.
24 Haziran ardına, çok yönlü hamlelerle yeni siyasal sistemin kuruluş sürecini krizi yöneterek aşmaya dönük Erdoğan etrafındaki zorunlu ittifak ile yeni bir mevzi şekillendi.
Bu doğrultuda yapılan hamlelerle, yeni düzlemin toplumsal meşruiyet kanallarını güçlendirecek eylemlere girişildi.
Atılan her adımın, devlet krizini aşmada önemli olduğu aşikar; ancak bir o kadar da risk barındığı malumunuz. Zira yeni rejim ittifakı, tarihsel uzlaşmazlıklar ve çatışmalar üzerine inşa edilmiş kırılgan bir zeminde.
Ve bu hassas zeminde, her hamle taraflar arası inisiyatif ve güç biriktirme aracı pozisyonunda.
Devletin yeniden örgütlenmesi stratejisinde, devlet içi tüm fraksiyonlar ipleri eline alma savaşımında her an tetikte.
Erdoğan’ın ordu ile geliştirdiği ilişkiler, Ergenekon ekseninin kendi zeminini güçlendirme eylemleri, sermayenin Yeni Ekonomi Programı ve McKinsey tartışmalarında verdiği fotoğraflar, Bahçeli’nin ülke gidişatını belirleyen arkadaki aktör misyonu tam da buralardan okunmalı.
Brunson’dan, Kaşıkçı’ya verilen ikircikli demeçler, Af , “andımız” tartışmaları, dar alanda kısa paslaşmalar yollu kurgu oyunlarından ibaret değil.
Öyle ki, siyasette hiçbir şey öylesine akmaz, her söz her hamle her duruş bir gerçekliğe işaret eder.
Bahçeli’nin meclis toplantısındaki ittifak bitti çıkışı da öyle.

İttifak bitti demek için, henüz çok erken. Ki hep birlikte göreceğiz, bu pilav daha çok su kaldıracak. Zira partiler arası bir ittifaktan değil, farklı fraksiyonlardan oluşan devlet ittifakından söz ediyoruz.
Çok yönlü krizin tüm gerilimlerinin biriktiği esas düzlem devletin ta kendisi.
Karşımızda kişiler değil, devleti temsil eden kurumların olduğunu ve daha da ötesinde dışa vuran çatışmaların alelade sürtüşmeler değil, rejimin mimarisinde, devletin hangi ideolojik zeminde örgütleneceğinin kavgasının verildiğini unutmayalım.
Egemen fraksiyonlar açısından siyasette belirleyen olmak, süreci yönetmek ve sürdürebilmek elzem.
Meclis kürsüsünde, ittifak bitti söylevini verirken “Fitne demlenirken, hakikat devrilmektedir” diyen Bahçeli ülke siyasetinin nasıl aktığına dair önemli bir kelam etti...
Aynen öyle. Gerçeği eğip bükerek ya da tepesi üstü oturtarak devletten başlayıp toplumun tüm uzuvlarına kadar sirayet eden bir rasyonalite oluşturulmak isteniyor.
Ancak yeni rejimin inşa edilen rasyonalitesi, tarihsel olarak çatışmalı güçlerin orasından burasından çekiştirdiği irrasyonel bir denklemde seyrediyor.
Olaylar olup biterken toplumun bilincinde yaratılan ve kitlesel bir şekilde zuhur eden gerçek mi kurgu mu hissiyatı faşizmin kurumsallaşmasının hızlandığı ülkemizde önemli bir algı yönetme biçimi.

Bütün devletler hazımsızlıktan ölür

O denli karmaşık ve ciddi bir hal alan devlet krizinin yapısal bir krize dönüşme olasılığı arttıkça da devlet içerisinde yedeklenmiş eski yeni tüm fraksiyonlar, düşmanlıkları bir kenara bırakmadan aynı masa etrafında bir araya gelmeye başladı.

Meral Çinar

(*1. sayfadan devam)*

İttifak girişimi

Özellikle 15 Temmuz sonrası devlet içi güçler arasında belirli pazarlıklarla adım adım şekillenen bir ittifaktan bahsediyorum. Fakat buna, sınırları, içeriği ve güç ilişkileri belirlenmiş bir ittifak demek için çok erken.
Bu girişim şimdilik devlet krizini öteleyebilmiş gibi duruyor ama henüz krizin aşılmış olduğu söylenemez, ittifak girişiminin başarılı sonuçlandığı da. Bu yüzden masa altından sopa göstermeler, masanın etrafında oturanlar arasında değişen yeni ittifak arayışları, güç dengelerinin her an değişebileceği durumlar devam ediyor ve edecektir.

Andımız’dan anladığımız

İttifak içerisinde güçlenmeye çalışan Kemalist-ulusalcı kanattan geldiği anlaşılan, Danıştay’ın okullarda okutulan Andımız ile ilgili kararı, Devlet Bahçeli ve Erdoğan arasında geçen gerilimli diyaloglar bize ittifakın şekli şemali ya da gidişatı hakkında biraz fikir verebilir.
Andımız ne Ergenekoncular için ne de Saray için basit bir ant değil. Ergenekoncular için eski statükonun gücünü ve eğitim sistemi aracılığıyla genç nesillerden toplumun bütününe doğru yayılan ideolojik bir algıyı temsil ediyor. Saray için de eski siyasal rejimi, ordu vesayetini, bir türlü kurtulamadıkları Kemalistleri temsil ediyor olsa gerek.
Fakat bu mesele, sadece Ergenekoncuların ittifak içerisindeki pozisyonlarını güçlendirmesi açısından değil, Saray içerisindeki karşıtlıkları ve çatlakları kaşımış olmasıyla ilgili de çok önemli bir hamle oldu.

Köprüyü geçene kadar

Yine MHP, bu ittifakta AKP/Erdoğan ile özel bir ilişki içerisindeydi. Cumhur İttifakı -Devlet Bahçeli’nin de sürekli ısrarla tekrarladığı gibi- bir seçim ittifakından çok daha geride bir “devletin bekası” ittifakıydı.
Fakat emeklilik yasası tartışmalarıyla alevlenen ve Andımız ile devam eden tartışmalar, belediye seçimlerine bağımsız girme kararını da beraberinde getirdi. Bu durum, seçimlerden sonra güçlenen ve parti içerisinde toparlanmaya giden MHP’nin AKP’ye bağımlı bir politika izlemeyeceğini, devlet ittifakı içerisinde kendi bağımsız konumunu koruyup güçlendirmek istediğini gösteriyor.

Masa da masaymış ha

Elbette bu “devletin bekası” ittifak girişiminin etrafında sadece Ergenekon, MHP ve Saray bulunmuyor. Masa geniş, alabildiğine irili ufaklı güçleri etrafına toplayabilir. Sermaye içerisinden de birçok kesimin ismi bu masalarda dolaşıyor.
Ekonomik kriz derinleştikçe devlet krizini de tetikleyeceği aşikâr. İttifak içerisinde değişen yapısıyla sermayenin atacağı yeni adımlar ve bu adımların değiştireceği dengeler ile çatışan çıkarlar boy gösterecektir.
Dolayısıyla sözlü dövüş sanatları tadında geçen, “heyecan ve aksiyon” dolu içeriklerde yeni günlere uyanmaya devam edeceğiz gibi duruyor.

Düğüm noktası!

Kaşıkçı’ya ilişkin haberler “muhalif gazeteci” etiketiyle sunuluyor. Veliaht Prens Muhammed Bin Selman’a muhalif olduğu ve gazeteci olduğu doğru ancak onu önemli biri yapan başka detaylar var.

Samet HAYTACI

Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı’nın ortadan kaybolmasına ilişkin haberler 2 Ekim gününden itibaren medyada yer almaya başladı.
Türkiye’de devlet veya hükümet yetkilileri tarafından konunun gündeme getirilmesi için ise iki hafta geçmesi gerekti.
Hükümet olayı salt polisiye bir mesele gibi ele alıp bu bağlamda refleksler üretemezdi. Kaşıkçı’nın “yok edilmesi” yüksek gerilim hattında süren bölgesel çekişmede doğrudan Türkiye’yi (de) hedef alan kritik ve riskli bir hamleydi.
Nasıl karşılık verileceği iyi hesaplanmalıydı.
Çok geçmeden; Suudilerle gerilimi daha da yükseltmekten kaçınan, kontrollü kalarak meseleden kazançlı çıkmayı hesaplayan bir tavırda karar kılındığı netleşti. Suriye’de şimdilik lehte gibi görünen dengenin bozulması, ekonomik kriz koşullarında daha fazla ihtiyaç duyulan Suudi yatırımlarının önünün kesilmesi gibi tehlikeler bu yönelimi cazip hale getirmiş olmalı.

Neden Cemal Kaşıkçı?

Kaşıkçı’ya ilişkin haberler “rejime muhalif gazeteci” etiketiyle sunuluyor. Veliaht Prens Muhammed Bin Selman’a muhalif olduğu ve gazeteci olduğu doğru ancak onu önemli biri yapan başka detaylar var.
Kaşıkçı; İhvan geleneğiyle genç yaşlarda yolları kesişmiş, ilerleyen zamanda Suudi istihbaratı ve Suudi Kraliyet Ailesi başta olmak üzere önemli bağlantılar kurmuş ve kritik rollerde bulunmuş bir isim. Arap Baharı süresince ve sonrasında İhvan’dan yana tavır aldı ve Muhammed Bin Selman’ın yönetimi fiilen devralmasından sonra başlattığı tasfiyeler üzerine ülkeden ayrıldı.
Suudi istihbaratı kanalıyla Batı’da kurduğu ilişkiler ve “potansiyeli” onu ABD’ye taşıdı. Orada veliaht prensin iktidarına muhalif yazılar yazıyor, bölgede Müslüman Kardeşler (İhvan) çizgisindeki hareketlerin güçlenmesi için lobi faaliyetleri yapıyordu.

Neden Türkiye’de?

Erdoğan’ın Sünni Arap coğrafyasına dönük politikasına Neo-Osmanlıcı perspektif şekil veriyor. Ümmetin abisi olma yarışında en güçlü rakip Suudi Arabistan. Türkiye bölgesel hegemonya mücadelesinde TSK’ya ve Katar sermayesine bağımlı durumda. Zira bölgede silahsız hamilik de parasız abilik de mümkün değil.
Türkiye’nin çıktığı yolda temas halinde olduğu diğer güç ise Müslüman Kardeşler. AKP İslam’ı kavrayış biçimiyle İhvan’a hep yakındı. Bugünkü kamplaşmalar ve İhvan üzerindeki baskı diplomatik yakınlaşmayı da gerekli kıldı. İşte Cemal Kaşıkçı bu ilişkilerin düğüm noktasındaydı.

Neler olacak?

Erdoğan rejimi uzun süredir dünyadaki politik fay hatları üzerinde ısrarla yürüyerek başat aktörlerden tavizler koparıyor ve elde ettiği kazanımlarla ömrünü uzatıyor. Ancak özellikle Suriye’de zaman zaman ABD ve Rusya ile girdiği olumlu/olumsuz ilişkiler bugünlerde İdlib’te kritik bir aşamada kilitlenmiş durumda.
Bunun yanı sıra Türkiye ekonomisi son zamanların en kırılgan dönemini yaşıyor. Yani Cemal Kaşıkçı suikastı zamanlama açısından da yine bir düğüm noktasına denk geldi.
Uluslararası gerilimle eşzamanlı olarak devlet içinde birtakım çıkar çatışmalarının fitilinin ateşlendiği görülüyor.
Emperyalist hırsların sonucunda içerideki ayrışmalar daha da keskinleşip derinleşecektir.

Sınıf dinamiğinin örgütlenmesi ve harekete geçirilmesi

İnşaat işçisinin gör dediği

İnşaat işçilerinin bugün yaşadıkları bizlere Marks'ın Kapital'de anlattığı kapitalizmin ilk oluşum yıllarındaki işçilerin koşullarını hatırlatıyor.

Emrah Arıkuşu

3. Havalimanı işçileri son dönemde işçi eylemlerinin en ses getirenine imza attı.
İşçi sınıfı dönem dönem böyle patlamalar halinde direniş ve mücadelelerle kendini ortaya koyarak tarih sahnesindeki yerini her zaman korumuştur.
60'larda bir yanda işçi sınıfının cılız olduğu iddiaları ile devrim modelleri, mücadele yöntemleri üzerinden tartışmalar yürütülürken, diğer yanda sınıf hareketi bu tartışmalara 15-16 Haziran direnişiyle cevap vererek döneme damgasını vurmuştur. Yakın zamanda bile yine patlamalar halinde cereyan eden Tekel işçilerinin Ankara kuşatmasından, metal fırtınaya pek çok direniş gördük.
Bugün, inşaat işçilerinin direnişi de çeşitli gerekçelerle sınıftan kaçanlara inat teoriyi hayatın terazisinde bir kez daha doğruluyor.
İnşaat işçilerinin eylemi AKP iktidarının 3. Havalimanı güzellemesini boşa düşürdü.
Ayrıca direniş, inşaat işçilerinin bugüne kadar hangi koşullarda çalıştığını ve neler yaşadığını gözler önüne sererken, işçilerin örgütsüz olduğu gerçeğini de ortaya çıkardı.

Betona gömülen işçilerin hayatları

İnşaat iş kolu özellikle AKP döneminde palazlanarak ülke ekonomisinin belirleyici gücü haline getirildi.
Dünyanın en zengin 250 müteahhiti arasında Türkiyeli 46 şirketin de bulunması, bunun göstergesi. TÜİK verilerine göre son 15 yıllık dönemde 4,9 trilyon liralık yatırım inşaat sektörüne yapılmış, yani bu para betona gömülmüş.
Hiç bir hakkı olmayan, en yoğun iş cinayetlerinin yaşandığı güvenliksiz şantiyelerde ölümle burun buruna çalışan, temel ihtiyaçları asgari şekilde dahi karşılanmayan, yasada meslek hastalığı tanımı yapılmayan, emeklilik hakkı olmayan, işsizlik maaşından yararlanamayan, kıdem ve ihbar tazminatı hakkını alamayan, taşeron cehenneminde düşük ücretlerde çalışmak zorunda olan, iş bulamayan, iş bulsa da parasını alamayan işçiler ise madalyonun öteki tarafını oluşturuyor.

Yasalar yeni koşulla r eski

İnşaat işçilerinin bugün yaşadıkları bizlere Marks'ın Kapital'de anlattığı kapitalizmin ilk oluşum yıllarındaki işçilerin koşullarını hatırlatıyor.
İşçi sınıfı dünden bugüne mücadelesi sonucunda kimi haklar elde etmiş, yasalarla bunları güvence altına almış olsa da Türkiye'de işçilerin kazanılan bu haklardan mahrum bırakıldığı da bir başka gerçek.
İnşaat işçileri ise kuralsız çalışmak zorunda bırakılmaları nedeniyle, bu hakları elde edemiyor bile. İşte bu noktada inşaat işçileri öncelikle köle olmamak için yasal hakları-nı kazanmak, devamında ise bu hakların uygulanmasını sağlamak için mücadele etmek zorunda. Bu nedenle sınıfın bu dinamiğinin örgütlenmesi ve harekete geçirilmesi ayrı bir önem taşıyor.

İnşaat işçisi ne anlatıyor?

İşçi sınıfı uzun yıllardır süren mücadele geleneği ile bu toprakların en derinine kök salmıştır. Ancak toprak bugün öylesine kuraklaşmış bir halde ki, dökülen su anında kuruyor.
Toprağı eşelemek, havalandırmak dökülen suyun ağaca yaraması için emek vermek; en sonunda ağacı yeşertecektir.
Örgütlenme ve süreklileşme sağlayarak hareketin yaygınlaşması, birleşmesi ve koordine edilmesiyle etki gücü arttırılabilir. Hareketin içinde daha da hareketlenmesi için güç verdiğimizde sınıf hedefine ulaşabilir. Yeter ki işçi sınıfı kalpazanları ve askerlik yapmak yerine dışarıdan emir veren generaller öte dursun!

Safını seç

Direniş ve mücadelelerin süreklileşmesi, aralarındaki koordinasyonun güçlendirilmesi ve temsil kabiliyetlerinin yükseltilmesi için çaba sarf etmek gerekiyor.

Serkan Nar

Dünyada hegemonya krizi derinleşirken, çok kutupluluğa özgü yeni rejimler "popülizm" kavramı altında maskeleniyor.
Türkiye'de de siyasal süreç buralardan azade değil. Erdoğanizmin kendine özgü yönleri olsa da dönemin temel karakterini taşıyor.
Türkiye'de oluşan yeni rejimin özeliği, krizler sarmalı içerisinde yol alıyor olması.
Ancak bu kriz sarmalı içerisinde, başat hal alan ekonomik kriz, rejimin temel niteliğini belirlemesi açısından önemli.
3.Havalanı işçi eylemleri gerekçe gösterilerek, beş yüzden fazla işçinin gözaltına alınıp, otuzdan fazla işçinin tutuklanmaları ve işkence görmeleri, nasıl bir rejmin inşasına soyulduğunu çıplak şekilde gösteriyor.
Yaşanan krizin kaynağı farklı iktisat ekolleri üzerinden tartışılmakta. Ancak ekonomik krizin dolayısıyla ekonomi politiğin sınıfsal bağını kuramadığımız oranda, yapılan tüm analizler havada kalacaktır.
Krizler, sınıf mücadelesinin boyutları itibariyle ekonomi politiği belirler.
Solun önemli yanılgılarından biri, krizin sınıf mücadelesinden azade bir sonuç doğuracağı beklentisidir. Ekonomik kriz, sınıf savaşımının en uç noktasıdı ve bu dönemlerde sınıf savaşı tüm çıplaklığıyla sergilenir.
Savaşımın hangi safında olduğuna bağlı olarak hikâye şekillenir.

Krizin maliyeti

Hepimiz biliyoruz, ekonomik krizin maliyeti emekçilerin sırtına yüklenecek.
Konkordato ilan eden ve şirket iflaslarının telafisi için ya da bu şirketlerin borçlarının satın alınması için kullanılabileceği düşünülen fonların önemli bir kısmı, kıdem ve işsizlik fonundan oluşacak. İş Bankası hisse devrini bu çerçevede okumakta fayda var.
İşsizliğin artması, taşeronlaştırma ve güvencesizleştirme saldırısını büyütecek, daha baskıcı bir emek rejiminin kurulması hedeflenecek.
İş yeri iflasları üzerinde yaşanılacak toplu işçi çıkarmaları ve derinleşecek yoksullaşmaya karşı daha yüksek ve artan oranlı kurumlar vergisi, veraset vergisi ve toplumun en zengin kesimlerine salınacak servet vergisini gündeme taşımak gerekiyor.
Emekçilerin gelirlerinden ve yaşam şartlarını etkileyen kamusal ve sosyal hizmetlerden yapılması düşünülecek her türlü kesinti ve tasarruf önlemini reddetmek; bunun yerine parasız eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik hakkını savunmak önemli.
İşsizlik sigortası ve kıdem tazminatı fonunun amacı dışında kullanılması önlenmeli. Krizin maliyetinin çalışanların sırtına yüklenmesi önlenmeli.

Nasıl yapmalı

Tekil, lokal ölçekte ve birbiriyle irtibatsız bir şekilde gerçekleştirilen direniş ve mücadeleler, önemlidir ancak bu mücadelelerin daha zengin deneyimler yaratacak şekilde süreklileşmesi, aralarındaki koordinasyonun güçlendirilmesi ve temsil kabiliyetlerini yükseltecek yapıların oluşturulması için çaba sarf etmek gerekiyor.
Bu durum karşısında bizlere düşen görev, eylem kapasitesini yükseltecek direniş ve mücadeleleri birleştirecek zeminlerin kurulması ve sınıfın birliğini gözeten ve kuran taleplerin açığa çıkması ve yaygınlaştırılması için inisiyatif almak olmalı.
Sınıf mücadeleleri tarihinin, bu alanda yarattığı birikimleri hatırlamak ve değerlendirmek gerek.

Aleviliği yok etme gayretindeler

Aleviler, iktidarın başat hedeflerinden. Bir yandan ırkçı baskılarla Alevilerin duvarlarına "defolun" yazılıyor, bir yandan inanç değerleri hor görülüp aşağılanıyor.

Haydar Arıkuşu

Saray iktidarı, "fiili " olarak sürdürdüğü tek adam rejiminin "biçimsel" hukuk kılıfını da uydurdu.
Şimdi artık toplumun tüm hücrelerine, değerlerine nüfuz etme çabasında. Öyle ki, kültürel, sosyal, inançsal her şeyin şifresini çözerek faşizm yolunda hızlı adımlar atıyorlar.
Aleviler, iktidarın başat hedeflerinden. Bir yandan ırkçı baskılarla Alevilerin duvarlarına "defolun" yazılıyor, bir yandan inanç değerleri hor görülüp aşağılanıyor. Yuva yayınlarının bir çocuk masalında Alevilerin Hızır inanç değerini çarpıtarak, çocuk beyinlere düşman ideolojisini empoze ettiği gibi.

Büyük hamle

Diyanet İşleri Başkanı'nın Dersim Cemevi'ni ziyaret etmesi saray iktidarının son dönemdeki büyük Alevi hamlesi.
İlk defa bir cemevini ziyaret ettiğini söyleyen Diyanet Başkanı Ali Erbaş, Alevi inancını Sünnilikle aynılaştırıyor.
"Aynı düşünceye, aynı inanca sahibiz. Kıblemiz, kitabımız, peygamberimiz bir. Ehlibeyt sevgisi noktasında hiçbir farkımız yok" diyerek Alevileri Sünniliğin içinde eritmeye çalışıyor.
İnançlarda ortak değerler elbette ki vardır ama bu onun aynı inanç olduğunu göstermez. Nasıl ki Müslümanlık birçok noktada Yahudilikle, Hristiyanlıkla benzerlikler gösterse de ayrı ayrı inançlar ise Aleviliğinde ayrı bir inanç olduğu görülüp öyle kabul edilmelidir.
Aslında Diyanet farklı bir inanç olduğunu çok da iyi biliyor.
Ama gaye başka. Onların amacı Aleviliği asimile ederek, özünden uzaklaştırarak, Sünni inanç değerleri zemininde eritmek. Nitekim Diyanet Başkanı Cemevi önündeki kuruntulu pozundan sonra "Cemevlerine imamlar atansın" demeye cüret edebildi.
Devletin bu yönelimi karşısında asıl acı olan Dersim Cemevi dedesi Ali Ekber YURT'un boyun eğen tavrı. Devletin asimilasyona cüret ettiren davranışı. Üstelik ziyaret esnasında sarf ettiği "Bugün sayıları 10 bini bulan cemevleri var. Ve bu cemeevlerinin devletinin yasal statüsü, denetimi çerçevesinde yürütülmesi önemli. Aksi taktirde maalesef bu mekanlar marjinal gruplar elinde ülkemize, birlik ve beraberliğimize zarar verecek mekânlar olmasın istiyoruz." sözleri Aleviliğin kabul göreceği türden değil.

Aleviliği yok etmeye çalışıyorlar

Egemen güçlerin öteden beri temel politikası Aleviliği inkâr ve Alevileri katliamlarla yok etme politikası olarak süregelmiştir.
Ancak Alevilerin demokratik, özgürlükçü, laik toplumsal dinamiğini söndüremediklerini gördükçe Alevilik inancını çürütmeye, devletçileştirmeye çalışıyorlar.
12 Eylülün politikasının bir uzantısıdır, bugünün AKP Alevi politikaları.
93'lerde Çiller Hükümeti döneminde İran Dışişleri Bakanı, Tansu Çiller'i ziyaretinde açıkça belirtilmişti: "Ya siz Sünnileştirin ya biz Şiileştirelim"
Tek adam rejiminin de amacı ortada. Alevilerin komünal ve inanç değerlerinin özünde mayalanan demokratik ve özgürlükçü dinamiği yok ederek mezhepçi-faşist bir iktidar oluşturma yolunda hızla ilerlemekte. Kendi iktidarları için muhalif her toplumsal dinamiği yok etme gayreti içindeler.

DÜNYA

Almanya'da merkez partiler çökerken, zamanında marjinalleşmiş partiler öne çıkıyor.

Bavyera eyalet seçimleri

Eyalet parlamentosundaki hiç bir parti, egemen toplumsal ilişkileri karşısına alan politikaları ana eksen olarak görmüyor. "Sağlık sistemlerindeki kriz, kiracıların mücadelesi, yapısal ırkçılık ve cinsiyetçiliğe karşı mücadelelere Bavyera'da yer yok" deniliyor resmen.

J. Adalar

13 Ekim Pazar günü, Almanya'nın en büyük eyaleti Bavyera'da eyalet parlamentosu seçimleri gerçekleştirildi. Bavyera'nın tarihsel özelliklerinden biri, onlarca senelerdir sağcı-muhafazakar bir Hıristiyan partinin iktidarda olması. Üstelik bu parti Bavyera dışında hiç bir yerde yok. Bavyera eyaletinin (erkek) başkanı da 60 yıldır bu partiden geliyor. Bahsettiğim parti Hristiyan-Sosyal Birlik (CSU).

CSU'nun gerici politikaları

Bu partinin mevcut başkanı, Horst Seehofer, aynı zamanda Federal Almanya'nın İçişleri Bakanı ve yabancı karşıtı ve aşırı gerici politikalar uygulamaktan hiç geri durmuyor. Güvenlik birimlerin güçlendirilmesi, polis ve yargı tarafından özellikle solculara ve göçmenlere karşı arttırılan baskılar, sınır korumasının sıkılaştırılması veya göçmenleri savaş bölgelerine geri göndermeler – bunların hepsi Seehofer'in ajandası içinde.
Siyasetteki otoriter eğilimler, söylemsel düzeyde de kendisini gösteriyor: Mesela Seehofer, bir basın toplantısı sırasında, 69. doğum gününde Afganistan'a 69 kişinin geri gönderilmesini güzel bir doğum günü hediyesi olarak görüp sevinmişti. Partisinin de bu tarz tavırlarla bir sıkıntısı yok. CSU, "bizim sağımızda duvar dışında bir şey yok" şiarıyla seçimlere girmişti.

CSU ve AfD rekabeti

İşte, eyalet başkanı Markus Söder öncülüğündeki CSU, 13 Ekim eyalet seçimlerinde 1952'den beri en kötü seçim sonuçlarını elde etti Bavyera'da:
CSU oyların sadece % 37,2'sini elde edebildi. "Özgür Seçmenler" oyların % 11,6'sını kazanırken, aşırı sağcı "Almanya İçin Alternatif" (AfD) oyların % 10,2'sini kazandı.
Böylece AfD Bavyera eyalet meclisine ilk kez girmiş oldu, ama beklediği sonucu da elde edemedi. Parti, öbür eyaletlerdeki başarılarına bakarak Bavyera'da da oyların % 15 civarını almayı bekliyordu. Parti içi fraksiyon ve kanatların çatışması ve CSU ile girişilen rekabet bu beklentinin gerçekleşmemesinin en önemli nedenleri. Sınır bölgelerinde AfD'nin ana teması olan federal hükümetin göçmen politikalarının eleştirisi, CSU tarafından bir haylice dile getirildi. Ama diğer yandan CSU AfD'yi "sağ"layarak yenme stratejisi konusunda yanlış hesap yapmış oldu. Çünkü AfD "politikaları benimseniyorsa "kopya"sına değil direkt AfD'ye oy verin" ekseninde seçim kampanyası yürütmüştü.

Yeşiller sürprizi, Sosyal demokrat inhizamı

Yeşiller oyların % 17,5'iyle seçimin ana kazananı oldular. Ekolojik ve sosyal konular ekseninde hareket ettikleri için Yeşiller böyle bir başarıya ulaşabildiler. Normalde bu konulara değinen sosyal demokratlar ise çok daha düşük bir profil sergilediler. Bavyera sonuçları da gösterdi ki, Sosyal demokratların sağı içerme politikaları sertleşen sosyal çelişkiler karşısında artık pek de işe yaramıyor.
Sosyal demokratların en büyük partisi Almanya Sosyal Demokrat Partisi (SPD), % 9,7 oy alarak resmen gömüldü ve 2013 seçimlerine göre oylarının yarısından çoğunu kaybetmiş oldu. Diğer yandan Bavyera'da marjinal olan Sol Parti, son eyalet seçimlerine göre yüzde birden fazla oy kazanmasına rağmen % 3,2 oy alarak eyalet parlamentosuna giremedi. Solcu günlük gazetesi junge Welt'de yayınlanan bir söyleşide, Sol Parti'nin Bavyera eyaleti yöneticisi Max Steiniger, sendikacılar gibi "yakın müttefiklerine" çok kısa vadede başka partilere oy vermeleri çağrısı yaptıklarını anlattı: "Yeter ki AfD ve CSU olmasın".
İşte bu ehvenişer taktiğidir ki, daha radikal ve sosyalist politikaların önünü tıkıyor ve seçimler öncesinde gelişen ilerici kitlesel protestoların sonuç almasını zayıflatıyor.

Mücadeleci Bavyera'yı kim sahiplenecek?

Seçim öncesinde Bavyeralılar hiç de Seehofer ve tayfasının dilediği gibi "uslu" değillerdi.
Mayıs ayından bu yana Münih'de birkaç haftada bir on binlerin katılımıyla gerçekleşen büyük yürüyüşler oldu. Yürüyüşler, CSU'nun uygulamaya soktuğu yeni polis yasalarına, ırkçılığa ve büyük şehirlerde uygulanan barınma politikalarına karşıydı. Bu yürüyüşlerde Yeşiller en önde yer aldılar ve yarattıkları havayla CSU, AfD ve muhafazakar Özgür Seçmenler'den oluşan sağ cepheye karşı durabildiler. Şu an CSU ve Özgür Seçmenlerin bir koalisyonu mümkün gözüküyor ama Yeşiller de bir işbirliğine kapılarını kapatmış değiller.
Sonuç olarak eyalet parlamentosundaki hiç bir parti, egemen toplumsal ilişkilere karşı politikaları ana eksen olarak görmüyor. Sağlık sistemlerindeki kriz, kiracıların mücadelesi, yapısal ırkçılık ve cinsiyetçiliğe karşı mücadelelere Bavyera'da yer yok deniliyor resmen. Bu durum sosyal sorunların çözülmesini değil tersine çelişkilerin şiddetlenmesine yol açacaktır.

Almanya'da 'Toplumsal Ortaklık' yalanı

Kasım Devrimi'nin yüzüncü yıl dönümünün yaklaştığı bugünlerde, 16 Ekim 2018'de, Alman Sendikalar Birliği sanki daha önemli işleri yokmuş gibi Alman İşverenler Birliği ile birlikte "100 Yıl Sosyal Partnerlik" kutlaması yaptılar ve sınıf uzlaşısını göklere çıkarttılar.

M.Çakır

Alman burjuvazisi emperyalist-kapitalist dünya düzeninin en deneyimli, aynı zamanda en saldırgan ve rafine egemen sınıfıdır. Tarihsel açıdan baktığımızda, en önemli başarısının da Alman Sosyal Demokrasisini kendi stepnesi hâline getirmesi, dolayısıyla Almanya işçi sınıfının devrimci unsurlarını sendikal hareketi ehlileştirerek silahsız bırakması olduğunu söyleyebiliriz. Eğer bugün Almanya'daki sendika yönetimleri emperyalist burjuvazinin destekçilerine dönüştüyseler, bunun anahtarı tarihlerinde gizlidir.
Dönemin Almanya'sında Büyük Ekim Devrimi'nin etkisiyle tetiklenen ve 1918 Kasım'ı – 1920 Haziran'ı arasında devam eden devrimci süreç, aslında daha başladığı anda kendi kanında boğulmaya mahkum edilmişti. 1917 Nisan'ı ve 1918 Ocak'ında gerçekleştirilen kapsamlı siyasî grevler, 1918'den itibaren oluşturulan Şuralar, ki 1918/1919 kışında Şuraların oluşturulmadığı kent, fabrika veya ordu garnizonu yok gibiydi, Alman burjuvazisini işçi sınıfına çeşitli tavizler vermeye zorlamıştı.

Devrimi durduran antlaşmalar

Nitekim 10 Kasım 1918'de SPD ve USPD hükümeti kurmuşlar, ama aynı zamanda Büyük Ekim Devrimi benzeri bir süreci engellemişlerdi. Devamı biliniyor. SPD'nin yol göstermesiyle gerçekleşen en etkin engel ise, "Stinnes-Legien Antlaşması" olarak tarihe geçen sınıf uzlaşısıdır. 1919'da Nürnberg'de kurulan "Genel Alman Sendikalar Birliği (ADGB)" başkanı olan Carl Legien ile büyük sermaye temsilcisi Hugo Stinnes'in öncülüğünde varılan sınıf uzlaşısı, devrimci sürece vurulan en önemli darbe oldu.
Reformist Alman solunun "başarı" olarak gördüğü bu antlaşma gereğince burjuvazi sendikaları işçilerin temsilcisi olarak tanıyor, toplu iş sözleşmelerini ve sekiz saatlik iş günü uygulamasını kabul ediyordu. Savaş sonrasında Almanya'nın en büyük kitle örgütleri hâline gelen sendikaların yönetimleri ise, bunun karşılığında "Spartaküs Birliğinin" taleplerini, bilhassa üretim araçlarının kamusallaştırılmasını reddediyorlardı.
Sendika yönetimleri ve SPD, burjuvazinin "Toplumsal Ortaklık" veya diğer bir deyimle "Sosyal Partnerlik" adını taktığı sınıf uzlaşısına sahip çıkarak, kurulan İşçi ve Asker Şuralarının peş peşe dağılmasını sağladılar. Ta ki, Mart 1920'de Lüttwitz-Kapp-Darbesi ile Şuralar ve devrim süreci kendi kanında boğulana ve Alman faşizminin yolu açılana dek.

Dünün işbirlikçisi, bugünün işbirlikçisi

"1918/1919 Tamamlanmamış Devrimi" olarak da anılan Kasım Devrimi'nin yüzüncü yıl dönümünün yaklaştığı bugünlerde, 16 Ekim 2018'de, Alman Sendikalar Birliği (DGB) sanki daha önemli işleri yokmuş gibi Alman İşverenler Birliği (BDA) ile birlikte "100 Yıl Sosyal Partnerlik" kutlaması yaptılar ve sınıf uzlaşısını göklere çıkarttılar.
Aslına bakılırsa SPD ile 150 yıldır nikâhlı olan Alman sendikalarının günahları büyük. Saymak gerekirse: Birinci Dünya Paylaşım Savaşının patlak vermesini desteklediler; Kasım Devriminin kendi kanında boğulmasına katkı sundular; faşizmin iktidarı ele geçirmesini engelleyemeyip, faşizmi kendi öz güçleriyle yenemediler; Alman topraklarındaki ilk sosyalizm denemesini koruyamadılar, aksine Alman burjuvazisinin saldırgan antikomünizminin aracı oldular; günümüz Alman işçi sınıfının kendi içinde bölünmesini hızlandırdılar ve bugün dünyanın diğer ülkelerindeki sendikalara "sosyal partnerliği" empoze ederek emperyalist burjuvazinin stepneliğine devam etmekte, Alman silah tekellerinin koruyuculuğunu yapmaktalar.
Sendikalar, işçi sınıfının öz örgütleridir. Komünistler bu anlamda sendikalara sahip çıkar, güçlenmeleri ve asli görevlerini yerine getirmeleri için uğraş verirler. Ancak bu, sendika yönetimlerinin eleştiriden muaf oldukları anlamına gelmez. Aksine, tarihinden ders almak istemeyen bir sendika anlayışının sonunu getirmek, en başta komünistlerin görevidir. Çünkü sendikal hareket, yöneticilerinin tasarrufuna bırakılamayacak bir mücadele mevziidir. *24.10.18*

ORTADOĞU

Ortadoğu'nun kan emici saltanatları halkların direnişleriyle yüz yüze.

Çıkmazın içine tam yol ileri

İran halkının yüksek oranda devletle birleşme eğiliminde olduğunu ve bir şekilde zorluklara katlandığını görebiliyoruz. Fakat süreç ilerledikçe başka dinamiklerin ağır basma olasılığı yükselecek.

Evrim MUŞTU

İran'a yönelik yaptırımlar yürürlüğe girmiş durumda. Aylardır ülke ülke şirket şirket gezip göz korkutan İran Eylem Grubu (diğer adıyla ABD'nin "diplomatik" mızrakbaşı), ilk vazifesini ba-şarılı bir şekilde gerçekleştirdi. Önemli iktisadi aktörlerin çoğu İran pazarından çekilmiş durum-da. Bu durum Washingtonlu dış siyaset elitlerinin ve Trump'ın uyuştuğu yer olan egolarını şişi-riyor. "Kimseye ihtiyacımız olmadığını tekrardan kanıtladık" derken sopayı sallayan devlet kad-roların söylemleri de kendi egolarını okşamaktan başka bir şey ifade etmiyor.

O sıralarda AB ile alternatif mekanizmalar oluşturmaya çalışan İran yönetimi, bir yandan da bölgeye ve doğuya yönelik adımlar atıyor. Bunlar sadece iktisadi hamleler değil, siyasi ve askeri tedbirler de içeriyor.

İran'ın karşı stratejisi

ABD'nin bu tutumu İran'ın lehine olan sonuçlar da doğuruyor. ABD'nin AB'nin çok boyutlu çıkarlarını yeterince dikkate almadan baskılaması, İran'ın Rusya ve Çin ile olan işbirliğini daha da derinleştirmesine neden oluyor. Fakat İran tarafından kurulan ve yakında işlemeye başlaya-cak olan "Özel Amaçlı Kurumlar" ticaret ve yatırım sorununu yeterince çözmeyebilir. İran bunu cazip koşullar yaratarak sağlamaya çalışsa ve bölgede bu sefer yaptırımlara uymayacak olan bir takım devletler olsa da, bunun sürdürebilir bir çözüm olmayacağı aşikar. Özellikle uluslar arası gerginliğin önümüzdeki dönemde yükseleceği öngörüldüğünde.

Bu takdirde zaten var olan vekalet savaşının doğrudan askeri çatışmaya dönüşmesi olasılığı güç kazanıyor. Nitekim İsrail'in emniyet aparatının içinden gelen eleştirileri dikkate almadan, Suudi-ler ve ABD ile kurduğu kutsal ittifakı harekete geçirmek ve onlarca senedir bahsettiği "önleyici saldırı"yı gerçekleştirmek için çalışmalarını hızlandırması da bunu gösteriyor.

Savaş tedbirleri alınıyor

İran bunun karşısında ordusunun savunma gücünü yükseltmekle birlikte, son senelerde elde ettiği bölgesel nüfuzunu da mobilize etmeye hazırlanıyor. Suriye, Irak, Lübnan ve Yemen bir yanda, Pakistan ve Afganistan öbür yanda olmak üzere çok yönlü askeri cephe kurma kapasite-sine sahip olan İran, olası saldırı durumunda buralardaki "ateş gücünü" tetikleyecektir.

Haliyle İran en kötü senaryodan yola çıkarak hareket ediyor. Gücünü savaş ve olağanüstü du-rumlarda verimli bir şekilde mobilize edebildiğini, bir şekilde denge kurabildiğini geçmişte defa-larca tespit etmişti. Buyüzden İran devletinin ABD cephesinin hesap ettiği kadar kısa zamanda çözüleceği fikri pek makul görünmüyor.

İç dengeler

Fakat İran içeride ciddi ve çok boyutlu bir kriz potansiyeliyle de karşı karşıya olacaktır. Bir yandan süren ekonomik kriz ve yarattığı direnişlerin sonucuyla artan meşruiyet kaybı; öbür yandan ise devlet içi güçlerin, her şeyden önce hükümet ile askeriye içinde belirli ögelerin karşı karşıya gelmesi. Dış müdahale olasılığı ve toplumsal gerginlikler yükseldiği takdirde bu ögeler, bilhassa Devrim Muhafızları, "düzeni kurtarma görevine" dayanıp yönetimi ele geçirebilir. Fakat o du-rumda yeni bir denge kurabilir mi, orası açık değil.

Süreç ilerledikçe hangi dinamiklerin ağır basacağı belli olacak. Halk güçlerin devletle birleşme eğilimi, devlet içi dengelere bağlı. O denge kurulamazsa kurtarılacak düzen kalmayabilir.

Savaş süresince tekrar görüldüğü gibi, bugünkü "diplomatik süreç" de yeni çatışmalar öncesi pozisyon kapma mücadelesinde.

Yeni çatışmalar öncesi son diplomasiler

Savaş sürecinde tekrar tekrar görüldüğü üzere bu "diplomatik süreç" de yeni çatışmalar öncesi pozisyon kapma mücadelesini yansıtıyor.

Hasan Feramuz

Muhaliflerin tamamen İdlib'e gönderilmesiyle son perdesi açılan Suriye'deki savaşta "diploma-tik süreç" ağırlığını ve hızını arttırıyor. Türkiye ile Rusya arasında varılan anlaşmayla somutla-şan "diplomatik süreç", İstanbul Zirvesi ve kurulan "Küçük Grup" ile seviyeyi küresel boyuta taşıdı.

Rusya'nın hesapları

İstanbul da Cenevre, Astana, Soçi'den sonra Suriye'deki savaşın tartışıldığı yer olma şerefine nail oldu. Keza diğer kentlerde olduğu gibi İstanbul'da da çözümden çok pazarlık hasıl oldu. Fransa, Almanya ve Türkiye "rejim" tanımlamasıyla Esad'ın gidişinde ısrarcı olduğunu göste-rirken, Rusya da "Suriye Arap Cumhuriyeti" vurgusuyla bu ısrara direneceğini belirtti.

Suriye'nin geleceği için "farklı" düşüncelere sahip olan bu ülkeleri bir araya getiren ise sahada inisiyatiflerini arttırma çabaları. Rusya, Türkiye'den sonra Fransa ve Almanya ile ilişki kurmayı başararak ABD'yi "kısmen" de olsa ekarte edip, esas aktör olduğunu teyit ettirdi. Fransa ve Almanya da Rusya'nın bu esas aktörlüğünü kabullenerek ABD'den ayrı, kendi çıkarlarını öne alan kanallar açma konusunda bir tık daha ilerlemiş oldular.

Buna karşılık ABD ise İngiltere, Fransa, Almanya, Mısır, Suudi Arabistan ve Ürdün'den olu-şan "Küçük Grup"u 26 Eylül'de New York'ta toplayıp "Savaşa askeri çözüm yok ve siyasi çözüme alternatif de yok" diyen bir bildiri açıkladı.

Daha önce bölge ülkelerini esas alarak grup-lar kuran ABD, bu sefer İngiltere, Fransa, Almanya gibi küresel güçleri yanında tutarak hem Rusya'nın çatlaklardan yaralanma gayretine ket vurmayı hem de sıkışan "Esad karşıtlarına" yeni bir alan açmayı amaçlıyor.

Kısa ve orta vadede Rusya'nın inisiyatifini kıramayacağını öngören ABD, bu süreçte inisiyatif almayı isteyen İngiltere, Fransa, Almanya'ya alan açarak Rusya'yı yıpratma görevini onların üzerine yıkmayı, böylece Çin'le daha fazla "ilgilenebilmeyi" planlıyor. ABD diğer yandan "Esad karşıtlarını" ayakta tutarak orta vadede tekrardan Esad'a yönelik hamlenin tohumlarını atmakta.

Tansiyon yükseliyor

Küresel güçlerin masa başı hamleleri süredursun, sahadaki tansiyon tekrardan yükseliyor. Türkiye ile Rusya'nın İdlib anlaşması cihatçı çeteler arasında "şimdilik" küçük çaplı çatışmalara yol açmış durumda. Diğer yandan Türkiye bu çeteleri Suriye Demokratik Güçleri'nin üzerine bir an önce sürerek sahadaki kontrolünü arttırmanın peşinde.

SDG'de bir Afrin daha yaşamamak için mevzilerini güçlendiriyor. Savaş süresince tekrar görüldüğü üzere bugünkü "diplomatik süreç" de yeni çatışmalar öncesi pozisyon kapma mücadelesini yansıtıyor. Küresel güçlerin de sahada etkin olduğu bu son perdedeki çatışmalarda, halklar kendi adlarına müdahil olmadıkça, oldukça kanlı geçeceği görülüyor.

Suud hanedanı "duvara" yaklaşıyor

ABD'den güç alan MbS'nin önümüzdeki dönemde de Orta Doğu'ya kan ve gözyaşı boca etmeye devam edeceği görülüyor.

Hasan FERAMUZ

Cemal Kaşıkçı cinayetiyle bir kez daha cani karakterini gösteren Suud hanedanı, Orta Doğu halk-larının "yeni" ve "reforme" edilmiş bir Suudi Arabistan beklentisinde bulunmamaları gerektiğini ortaya koydu. "Reformcu" prens Muhammed bin Selman'ın (MbS) hem cinayette rol oynaması hem de sonrasında resmen taltif edilmesi, gelenin gideni aratacağını gösteriyor.

Suud "aşınıyor"

"Arap Baharı"nın kendi kışına ulaşmasını engelleyen Suud, petro-dolarların verdiği güçle de Orta Doğu'da bölgesel güç olmaya yönelmişti. Bunun için Suriye'de Vahabi çetelerini destekleyen, Yemen'i yerle bir edip milyonlarca insanı açlık ve ölüme terk eden, "eski" ortağı Katar'la köprüle-ri atan Suud hanedanı bölgesel güç olma arzusuna ulaşmak bir yana, var olan gücü de giderek "aşınıyor". Bu aşınmaya karşı "reformcu" prens MbS'nin Selman'ın liderliğinde neo-liberalizme içkin bir İs-lamcılıktan ödün vermeden "Arapçılığı" öne çıkaran Suud, kısa vadede isteklerine ulaşamadılar. Bölgede İran'ın etkisi geriletilemedi, Katar'a tamamen boyun eğdirilemedi ve Suriye'de Esad karşıtı güçlerin hakim oldukları tek yer olan İdlib'te de Türkiye bulunuyor. Dolayısıyla aşınmanın giderilmesi bir yana, uygulanan politikalar aşınmayı daha da arttırmasına neden oldu. Böylece reformcu prensin "büyüsü" bozuldu ve krallık tahtına varmadan veliahtlık sandalyesi sarsıldı.

"Yumuşama" yok

MbS, sarsılmayı engellemek ve büyüyü sürdürmek için şiddeti arttırmayı seçmiş durumda. Şidde-tini göstererek hem içeride hem de bölgede kendisinden başka alternatifi düşündürtmemeyi amaç-lıyor. Bu yüzden MbS'nin kurban olarak Cemal Kaşıkçı ve Türkiye'yi seçmesi ise tesadüf değil. Hanedana iktidarına karşı hiçbir muhalefeti olmayan ve Sovyetlere karşı Afganistan'da savaşan cihatçılarla bazukalı poz veren Kaşıkçı'nın MbS göre en önemli suçu Müslüman Kardeşler'e (MK) "yakın" olması.

Hanedanın aşınmaya karşı sermayeyi öne çıkaran "yumuşak" politikalar izlemesini savunan Ka-şıkçı'nın katledilmesi, benzer politikaları savunmayı öneren "alternatif veliahtlara" verilen bir gözdağı. Öte yandan bölgede "yumuşama" olmayacağının da bir göstergesi.

Cinayetin Türkiye'de işlenmesinin önemli bir boyutu ise Ankara'nın 9-10 Ekim'de Kuveyt ile askeri anlaşmalar imzalaması. Katar'dan sonra Kuveyt'i de Türkiye'ye kaptırmak istemeyen Suud, iki tarafa da "demir yumruğunun" hazır olduğunu ispat etme çabasında.

ABD'nin desteği

ABD ise Washington Post gibi "prestijli" bir gazetesinin yazarını katleden MbS'nin sırtını sıvazlamayı sürdürüyor. ABD kameralar önünde çeşitli tehditler savursa da milyarlarca dolar değerinde silah sattığı ve İsrail'den sonra Orta Doğu'daki en önemli uydusu Suudların arkasında duruyor.

ABD'den güç alan MbS'nin önümüzdeki dönemde de Orta Doğu'ya kan ve gözyaşı boca etmeye devam edeceği görülüyor. Fakat bu durum aynı zamanda MbS ve Suud hanedanının halkların "duvarına" çarpacağı süreyi de kısaltıyor.

GENÇLİK

Gençliğin yıkıcı-yaratıcı dinamizmi yeni dönemin özelliklerine göre şekil alıyor.

Yeni dönemde üniversiteler

Üniversite mücadelesi açısından öne çıkarılması gereken akademik demokratik talepler her zaman olduğu kadar güncel. Ancak siyasal baskıların, faşist uygulamaların yükseldiği bu dönemde tek başına akademik demokratik talepleri öne çıkarmak yetersiz olacaktır.

Utku Şahin

OHAL sürecinin bitmekten öte, kalıcılaştığı, süreklileştiği bir gerçeklikle karşı karşıyayız. Bu süreklilik halinin üniversiteye yansımaları çeşitli boyutlarda gerçekleşiyor.
Baskı ve şiddet uygulamalarının günlük hayatın rutini haline gelmesiyle, üniversitelerde polis ve özel güvenlik varlığının arttığı, ırkçı gerici çetelerin örgütlenme imkânlarının önünün açıldığı, disiplin ve soruşturma uygulamalarının sertleştiği bir süreci yaşıyoruz.
Üniversite öğrencilerinin, doğrudan siyasal faaliyet dışında kendilerini ifade etmeye çalıştıkları alanlar olan kulüplerin ve toplulukların açılmasının engellendiği, var olan faaliyetlerin durdurulmaya çalışıldığı, kısaca üniversitenin kendine özgü olan sesinin kesilmek istendiği bir durum var.

Gençliğin dinamizmi

Eğitim emekçileri açısından da durum pek farklı değil. İhraç edilen toplam barış akademisyeni sayısı 404'e, iş kaybına uğrayan imzacı sayısı ise 516'ya çıkmış oldu.
Üniversite içi demokratik ortamın kuşatma altına alınmış olması var olan dinamiği tehdit edip nefes almasını engellerken, tersinden gençliğin öfkesine ve isyanına yol açabilir. Zaman zaman üniversiteli gençlik, siyasal/toplumsal gelişmelere karşı duruşunu belli ediyor. Seçim dönemlerinde, işçi eylemlerinde, kadın cinayetlerinde vb. birçok toplumsal süreçte ortaya çıkan, sorgulayan ve hesap soran tutum, gençliğin içindeki dinamizmin kaybolmadığını, biçim değiştirdiğini gösteriyor.
Ekonomik kriz ile yoksullaşan, güvencesizleşen, tahtakuruları ile aynı yerde yatmak zorunda kalan emekçi kitlelerin yaşadığı zorlukları gören, geleceğin işçi adayları olan üniversiteliler, adaletsizlikleri, haksızlıkları görebiliyor.

Ekonomik ve demokratik talepler

Barınma, ulaşım, beslenme, nitelikli eğitim gibi temel haklarımızın karşılanmadığı mevcut sistemde, ekonomik krizin yansımalarıyla birlikte kazanımların da kaybedileceği bir dönem yaşayabiliriz. An itibariyle ülkenin çeşitli üniversitelerinde yemekhane ve kantin giderlerine zamlar yapılıyor, yurt imkânları yetersiz kalıyor, ulaşımın giderleri de zamlanıyor. Kriz yok demeye devam edebilirler, ancak simit fiyatının dahi 1.75 TL olduğu bir gerçeklikte gençliğin asgari ihtiyaçları üzerine toprak atamazlar.
Dinamizmin açığa çıktığı yerler olan; üniversiteli genç kadınların, lgbti bireylerin, mezhep ve ırk temelli ayrımcılığa uğrayanların, doğa katliamına karşı sürdürülebilir bir yaşam isteyenlerin, kültür ve sanatın erişilebilir hale gelmesini isteyenlerin arayışına cevap olunmalı. Bu kesimlerin temel ihtiyaçlarının karşılanması için yürüttükleri mücadele ile bilimsel nitelikli bir eğitim isteyen öğrencilerin, hak temelli mücadelesi büyütülmeli.

Kampüsün dışına taşmak

Üniversite mücadelesinde öne çıkarılması gereken akademik demokratik talepler her zaman olduğu kadar güncel.
Ancak siyasal baskıların, faşist uygulamaların yükseldiği bu dönemde tek başına akademik demokratik talepleri öne çıkarmak yetersiz. İçinden geçtiğimiz ekonomik kriz ve etkileri arasında bağ kurmalı, gençliğin politikleşmesi, siyasallaşması yönünde adımlar atmalıyız. Kampüs içi faaliyetin kısıtlandığı, imkânların kapalı olduğu yerlerde, kampüs dışı faaliyetler aracılığıyla üniversiteli gençlik ile bağlar kurulmalı.

Üniversite içi demokratik ortam kuşatma altında.

Yeni dönemde kadınların özgürlük arayışı

Gençlik mücadelesinde açılacak olan yeni perdede, kadınlar seyirci değil başrol olacaktır. Artık edilgen konumda kalmayan genç kadınlar en etkin rolleri kuşanmaya ve mücadelenin öznesi olmaya talip.

Dilan İpek

Dünya çapında gelişen ve derinleşen kriz sarmalı Türkiye içerisinde de etkisini fazlasıyla gösteriyor. Krizlerin yaratığı tahribatların en çok hissedildiği yerlerden biri de kampüsler.
Diplomalı işsizlik ile burun buruna olan, ekonomik kriz ile birlikte daha fazla yoksullaşan, geleceksizleşen gençlik kitleleri de değişen dünya koşullarından etkileniyor. Bu kitlenin içerisinde genç kadınların yaşadığı sorunlar ve mücadele arayışları önemli bir yer kaplıyor.

Üniversite ve kadınlar

Tasfiye edilmiş akademinin ve niteliksiz eğitimin yanında; üniversite duvarlarının içerisinde bulunan taciz, tecavüz, şiddet, baskı ve cinsiyetçilik yeni değil ama yeni dönemin koşullarıyla harmanlanıyor ve kendisini daha sert bir biçimde hissettiriyor. Yaşamlarımızı dört bir yandan sarmalamaya çalışan patriyarka yalnızca kampüslerde, sınıflarda değil; yurtta, yolda, evde dahi çeşitli şiddet biçimleri ile karşımıza çıkıyor.
Eğer üniversiteli genç bir kadınsanız, hem gelecek kaygısı ile hem de taciz, tecavüz korkusu ile yaşatılırsınız. Çünkü "özgür" olacağımızı sandığımız kampüslerde özgür değiliz, nitelikli bir eğitim almıyoruz, içerisinde bulunduğumuz ekonomik krizden ve kadın olmamızdan dolayı ise iş imkânlarımız çok kısıtlı.

Genç kadın dinamizmi

Gençliğin içinde barındırdığı mevcut dinamizm; sınır tanımayan, inatçı, cüretkâr "kadınlık" ile birleşiyor ve kadınlar tüm bu kuşatmalar altında kendisine nefes alabilecekleri alanlar yaratmaya çalışıyor. Kadınlar kampüste bulamadıkları ped için "dayanışma/ hijyen kutuları" yapıyor, niteliksiz ve eril eğitimin karşısına "cadı akademilerini" koyuyor, taciz tecavüz ve şiddet üçgeni içinde öz savunma pratiği geliştiriyor, bastırılan bütün dinamiklere nazaran sokakları terk etmiyor, hayırı dilinden düşürmüyor.

Erkekleşen kampüsler

Genç kadınlar ne yaşam haklarından ne de akademik demokratik taleplerinden vazgeçmiyor. Erkek saray tarafından atanan erkek rektörler ve aile şirketine çevrilmiş olan üniversiteler, artık bilim yuvası veya özgürlük alanı değil.
Niteliksizleşen kampüsler aynı zamanda erkekleşiyor. Kadın özgürlük mücadelesini; cinsiyetçi olmayan, bilimsel, anadilinde ve parasız bir eğitim programı zemininde, akademik demokratik mücadele ile birleştirmek gerekiyor. Çünkü üniversite içerisinde ve dışarısında yaşanan her mesele kadınları iki kat etkiliyor.
Bütün bunların yanında üniversiteli genç kadın mücadelesinin kendi gündemlerini es geçmemek gerek. Anaokulundan üniversitelere kadar kadınlık ve erkeklik rollerinin devamını sağlayan eğitim sistemi ve kadınları yok sayarak erkeklere göre dizayn edilmiş kampüsler; fırsat eşitsizliğinden tacize, şiddetten cinsiyetçiliğe, meslek seçimlerinden yurt problemlerine kadar birçok sorunu barındırıyor.

Seyirci değil özne

Kadınların kampüslerde kadın olmaktan dolayı yaşadığı problemler esas alınarak bir örgütlenme hattı çizmeli, dayanışarak ve kız kardeşlikle mücadele yolları geliştirilmeli.
Baskılanmaya, engellenmeye çalışılan tüm dinamikler adına kadınlar mücadele etmekten, tacize, tecavüze ses çıkarmaktan, patriyarkal kapitalizme karşı örgütlenmekten vazgeçmiyor. Genç kadınlar kendi alternatiflerini üretiyor ve mücadele hatlarını oluşturuyor. Bulunan ilk çatlaktan ise bir direnişin boy gösterme ihtimali büyük.
Gençlik mücadelesinde açılacak olan yeni perdede, kadınlar seyirci koltuğunda değil başrolde olacaklardır. Artık edilgen konumda kalmayan genç kadınlar en etkin rolleri kuşanmaya ve mücadelenin öznesi olmaya talip. Mora boyanmayan üniversite kalmayana dek mücadeleye devam.

Nitelikli okul niteliksiz eğitim

Eylül itibarı ile TEOG kaldırıldı ve yeni ortaöğretime giriş sistemi devreye sokuldu. Peki, nitelikli okul diye adlandırılan yeni sistem nasıl işliyor?

Ali Çadırcı

Neredeyse her sene değişen sınav sisteminin bu sene de liseye geçiş alanında 1 milyon 200 bin kurbanı var. Ancak bunlardan yalnızca 126 bin 536 tanesi, yani toplam öğrenci sayısının yüzde 10'u merkezi sınav ile "nitelikli okullara" yerleşecek. Nitelikli okul tabirine uygun okullara baktığımızda ise okulların yarısından fazlasının imam hatip ve meslek lisesi olduğunu görüyoruz (449 meslek, 297 imam hatip lisesi). Bir öğrencinin hem nitelikli okul diye adlandırılan bir okula girmesi hem de iyi bir eğitim alabilmesi için (Anadolu, fen veya sosyal bilimler liseleri) geçmesi gereken sınav barajı yüzde 5'lik bir dilime tekabül ediyor. Ancak ne yazık ki 34 ilde hâlâ Anadolu Lisesi yok. Hatta Maltepe Anadolu Lisesi, Mehmet Çekiç Anadolu Lisesi, Necmi Asfuroğlu Anadolu Lisesi gibi başarı oranı yüksek birçok Anadolu lisesi nitelikli okul kapsamına girmiyor.

Sınıfsal eşitsizlik derinleşirken

Sınava herhangi bir nedenle giremeyen, girmek istemeyen ya da girip de herhangi bir okulu kazanamayan öğrenciler de çember sistemi denilen uygulama ile liselere yerleşebilecek. Öğrencinin adrese kayıtlı olduğu eve en yakın 9 lise arasından tercih yapması gerekecek. Öğrenciye en fazla 5 tercih yapma hakkı sunuluyor. Ancak 3 Anadolu Lisesi tercih etme hakkı ile. Diğer tercihlerini ise imam hatip ve meslek lisesi arasından seçmek zorunda kalacak. MEB öğrenciyi ilkokuldan ortaokula kadar nerede okuyacağı derse hangi öğretmeni gireceği hangi dersleri alacağı ne giyeceği gibi şeylere karışırken liseye geçişte de hangi okulda okuyacağına varıncaya değin söz sahibi oluyor. Bu sistemle birlikte öğrencinin iradesi elinden alınıyor tercih hakkı tanınmıyor ve eğitim düzeyinde tamamen edilgen bir hale getiriliyor. Yani öğrencinin doğduğu yaşadığı yer eğitimini belirlemiş oluyor. Bu sisteme mukabil olarak da öğrencinin kaderi MEB tarafından belirlenmiş oluyor.

Ne istiyoruz?

Eğitim sisteminin neoliberal politikalar çerçevesinde belirlendiği şu süreçte biz öğrencilerin değişen sınav sistemleriyle deneme tahtası olarak kullanılmasını istemiyoruz. İmam hatiplerde verilen sistemin gerici, köhne nüvelerini şeriat ve cihat propagandalarını değil ilerici aydınlanmacı laik bilimsel eğitim istiyoruz.
Meslek liselerinde staj adı altında sermayeye ucuz iş gücü kalifiye eleman olmak istemiyoruz. İcra edeceğimiz meslek ile ilgili derin teorik ve teknik bilgiler içeren eğitim istiyoruz. Eğitim politikasının sermayeye peşkeş çekilmesini değil, öğrencilerin toplumun isteklerine göre, bilimin ışığında düzenlendiği bir eğitim sistemi istiyoruz.

KADIN

Sermaye, devlet, erkek işbirliğine karşı kadınlar isyanda

Krizin yükü kadınların da omuzunda

Ekonomik kriz, kapitalizmin neoliberal saldırılarının ataerkil ilişkilerle yeniden harmanlanmasını sağlayacak ortamı besledi. Bugün geldiğimiz noktada derinleştirilen ataerkil-neoliberal politikalar kadınların günlük yaşamını kar odaklı esir almış durumda.

Meral Çınar

Ekonomik krizle birlikte kadının ev içerisinde çalışma saatleri ikiye katlanıyor.

24 Haziran baskın seçimleri hemen hemen her politik mecrada dillendirildiği gibi Türkiye için kritik bir eşiği işaret ediyordu. Bu eşik; halihazırda yaşanan ekonomik krizin, rejim ve devlet krizinin çakıştığı bir dönemde, AKP/Erdoğan hükümetinin iktidarını kalıcılaştırmak adına, Türkiye'yi sürükleyebileceği karmaşanın sınırlarını işaret ediyordu. Nitekim bu karmaşa seçim sonrasında, patlamaya hazır bir hale gelen ekonomik alanda kendi sınırlarına dayandı bile.

Seçimlerden hemen sonra ekonomik kriz giderek kendini daha yakıcı bir şekilde göstermeye başladı.

Bunu en çok Türk Lirasının değer kaybında gözlemleyebildik.

Bir çok hammaddenin ve temel yaşam maddelerinin dolarla ithal edildiği düşünüldüğünde, sadece TL'nin kaybettiği değerin yarattığı pahalılık bile, zaten yoksullukla boğuşan halkın boğazına bir düğüm daha ekledi.

Neoliberalizm ve Ataerki

Ekonomik kriz, kapitalizmin neoliberal saldırılarının ataerkil ilişkilerle yeniden harmanlanmasını sağlayacak ortamı besledi. Bugün geldiğimiz noktada derinleştirilen ataerkil-neoliberal politikalar kadınların günlük yaşamını kar odaklı esir almış durumda.

Evde ve iş yerlerinde kadın emeğinin sömürüsü, kadın bedenin sermayenin çıkarları doğrultusunda metalaştırılması, yeni ve yinelenen biçimlerde artarak devam ediyor.

Ekonomik krizin daha da saldırgan bir hal almasını sağladığı neoliberal politikalar kadın emeği üzerindeki tahakkümü derinleştiriyor.

Nasıl mı?

Dışarıda ücretli çalışan işçi kadın; bugün bir erkekle aynı işi yapsa dahi eşit ücret alamıyor.

Taşeron firmalar çoğunlukla kadın işçileri güvencesiz koşullara ve esnek çalışma saatlerine zorunlu kılıyorlar. En kötü, en ucuz işçiliklerde sürekli kadın emeği aranıyor. Kadın emeğinin yoğunlaştığı sektörlerde, "ev işinin" devamlılığı esas alınıyor.

Yeni yeni yaygınlaşan "parça başı işçilik" esaslı sektörler de yine kadın emeğinin sömürüsü üzerine kuruluyor.

Ev içerisinde bakım yükü omuzlarında olan kadınların "boş zamanlarını" da parça başı işçilik dolduruyor.

Özellikle kriz zamanlarında yoksulluğun artmasıyla birlikte kadınlar ev ekonomisine ufak da olsa bir katkı sağlamanın peşine düşüyorlar. Sermaye sistemi bunu en iyi şekilde değerlendirip, her evi birer atölyeye dönüştürebileceği parça başı işçiliği devreye sokuyor.

Firmalar "evde boş boş oturan kadına iş imkanı, ev ekonomisine katkı" sloganlarıyla ilanlar veriyor.

Ve birden mahallelerin dört bir yanında kadınların ellerinde bu işleri görüyoruz; tek parçası 0.5, 1 liradan kıyafetlere işlenilen nakışlar, hediyelik eşya paketleri hazırlamak gibi uzun zaman alan el işleri…

Enflasyonun ateşi evleri sarıyor

Ev içerisi ise artan pahalılıkla birlikte bir ateş topuna dönüşüyor. Kadınlar o evden çıkmayı başarabilse her yeri yangın yerine çevirecek adeta. Ev emekçisi kadının görünmeyen, ücretsiz, güvencesiz ev işleri –emeğin yeniden üretimi ve bakım işi- pahalılıkla aynı orantıda artış gösteriyor.

Ekonomik krizle birlikte kadının ev içerisinde çalışma saatleri ikiye katlanıyor.

Tasarruf imkanlarının zorlanması, temel gıda maddelerinden el yapımı ürünlerin yeniden evlerde yapılmaya başlanması, krizle birlikte kısılan sağlık ve bakım giderlerini kadınların üstlenmesi…

Bu da sermayenin işine geliyor; artan pahalılıkta ücretlere zam yapmak yerine ücretsiz kadın emeğini devreye sokuyor.

Erkek egemenliği bunun kılıfını hazırlıyor, devlet de kadının ikinci cins konumunu güçlendiren politikalarıyla destekliyor.

Muazzam bir iş birliği değil mi?

İş birliğini bozmak gerek

Evet dört bir yandan kuşatılıyoruz. Erkek egemenliğinin ve kapitalizmin çok yoğun bir saldırısıyla karşı karşıyayız. Sokakta her an taciz veya tecavüz korkusuyla hareket ediyoruz. Toplu taşıma araçlarında, halka açık alanlarda sürekli şiddete maruz kalıyoruz. Hayat daha ne kadar kötü olabilir derken, kendimizi ölümle burun buruna bulabiliyoruz. Yetmezmiş gibi bir de etrafımızı gün be gün kuşatan yoksullukla mücadele etmeye çabalıyoruz.

Fakat artan baskılar bir biçimde her zaman korkuyu ve geri çekilmeyi tetiklemiyor. Bazen de kaybedecek şeylerin azalması kaybetme korkusunu azaltabiliyor.

Bu yüzden yeni bir Novamed direnişi gibi Flormar direnişi açıveriyor hayatımıza, bir araya gelişler çoğalabiliyor. Bu yüzden saldırılan haklarımızı koruma cüretimiz her geçen gün artıyor, baskıya inat sokakları dolduruyor, en önde veriyoruz ekmek kavgamızı, yaşam mücadelemizi…

Kriz dönemlerinde toplumsal ilişkilerin bütününde olduğu gibi biz kadınlar için de yaşamsal çelişkilerin üstündeki örtüler gittikçe incelir. Bu çelişkileri her ortamda; evlerde, kampüslerde, fabrikalarda, atölyelerde vd. açığa çıkarmak, teşhir etmek, erkekliğin ve sermayenin suratına tokat gibi çarpmak içinse koşullar muazzam bir hal alıyor.

Nafaka sistemi ve kadınlar

Nafakanın çeşitli düzenlemelerle sınırlandırılması veya verilmemesi; kadını boşanmadan uzaklaştıran, boşanabilse bile daha da yoksullaştıran, toplumsal konumunu zayıflatan ve kadını aile içerisine hapseden bir rol üstleniyor.

Arzu Küçük

Kadınların nasıl yaşaması gerektiğinden tutun da "nasıl yürümesi, nasıl gülmesi, nasıl giyinmesi gerektiği" gibi konularda dahi fikrini sakınmayan, kadının ücretsiz ev içi emeğini erkeklerin, ucuz ve güvencesiz emek gücünü sermayenin kullanımına sunmak için canla başla çalışan devlet yetkililerimiz, yine kadınların aleyhine bir yasa tasarısıyla karşımızda. Söz konusu olan, son süreçte yandaş medya ve erkeklerce de büyük memnuiyetle karşılanan Nafaka Yasa Tasarısı.

Bu konu gündeme geldiğinden beri mevcut nafaka sisteminin erkeklere nasıl "zulüm" ettiğine dair onlarca haber okuduk. Nafakanın kaldırılması için sürekli dillendirilen spekülasyonlarda bunu destekler nitelikteydi. "Kadınlar nafaka almak için çalışmıyor, nafaka alacağını bildiği için ilk fırsatta boşanıyor, bir yıl evli kalıp yıllarca nafaka alıyor" söylemleri her yerdeydi de; kadınların ne kadar az nafaka aldığından, erkeklerin çoğu zaman çocuğunun masrafına yetmeyen o sınırlı nafakayı da vermemek için ne dümenler çevirdiklerinden, kadınların boşanana kadar ve sonrasında nasıl bir şiddete maruz kaldığından bahseden yoktu.

Boşanma ve nafaka gerçeği

Türkiye'de boşanmaya karar verebilmek kadınlar için yeterince zor bir süreç. Karar verirken içinde yaşadığı toplumla, kendi ailesi ve çevresiyle, boşanmak istediği erkekle çok çetin bir mücadeleye girer kadınlar. Bu dönemde yapılan psikolojik şiddetin haddi hesabı yoktur. Bir de erkek boşanmak istemiyorsa alınan ölüm tehditleri cabası.

Devletin, boşanmak isteyip de yetersiz koruma yüzünden adliyenin, sokağın, evinin ortasında öldürülen kadınları unutup, kadına verilen üç kuruş nafakanın peşine düşmesi… İçler acısı.

Peki mevcut yasaya Nafaka Yasasının gerçeklerine baktığımızda neler görüyoruz?

Ve getirilmek istenen yeni nafaka sisteminde neler var?

Mevcut nafaka yasası

Yasaya göre nafaka miktarı; diğer tarafın maddi gücü oranında olduğu için ortalama olarak 300-400 TL gibi oldukça düşük bir meblağda kalıyor. Bu meblağlar kadınların geçimini sağlamaktan çok uzak. Yani kadınların çalışmayı reddedip aldıkları nafakayla geçinmek istedikleri yolunda çıkan spekülasyonlar mantık dışı görünüyor. Bir de bağlanan bu nafakaların bile çoğu zaman ödenmediği ve icra takibine karşılık nafaka ödemesi gereken tarafın üzerindeki malları yakınlarının üzerine geçirerek bunu ödemekten kaçındığını da göz önünde bulundurmak gerekiyor.

Yine mevcut yasaya göre boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek taraf, kusuru daha ağır olmamak şartıyla diğer tarafın mali gücü oranında süresiz nafaka isteyebilir. Kadın ve erkeğe eşit maaş, eğitim ve istihdam olanakları sağlanmadığı için kadınlar ekonomik olarak dezavantajlı durumdalar. Bu yüzden nafakadan genellikle kadınlar yararlanmaktadır. Fakat nafaka süresiz değildir. Kadının iş bulması, yoksulluk durumunun ortadan kalkması veya yeniden evlenmesi durumunda nafaka kaldırılır. İki tarafın da yoksul olması durumunda nafaka bağlanmaz. Düzenli gelire sahip, mesleği olup çalışmamayı tercih eden, veya devlet tarafından yeterli sosyal yardım alan kişiler de nafaka alamazlar.

Demek ki o kadar da kolay ve keyfi değilmiş nafaka alabilmek.

Yapılacak değişiklikler

Yapılmak istenen değişiklikte; tarafların eşit kusurlu olması halinde nafaka bağlanmayacak veya süre ve miktar belirlemesinde kusur göz önüne alınacak. Bu durumda kusur belirlenirken cinsiyetçi ön yargılar ile karar verilmesi muhtemel olacak. Kusurun belirlenmesi hakimin takdirinde olacağı için farklı mahkemelerce farklı sonuçlar çıkacak ve buna bağlı olarak da mağduriyetler yaşanacak.

İştirak nafakası ise bir ebeveynin velayete sahip olan diğer ebeveyne çocukların bakım masraflarını eşit şekilde üstlenebilmek için ödediği nafakadır. Tasarıda iştirak nafakasının da kaldırılması öngörülüyor. Bu durum velayetlerin çoğunlukla annede olduğunu da göz önünde bulundurursak kadınlar için ciddi mağduriyet yaratacak.

Kadını yoksullaştırma

Kadınlar eğitim ve istihdam olanaklarından yararlanamıyorlar. Çoğu zaman aynı işte, tam zamanlı çalışsalar bile erkeklerle eşit maaş alamıyorlar. Ev içi ücretsiz emek ve çocuk, hasta, yaşlı bakımı sorumlulukları kadınlara dayatıldığı için çalışma yaşamına girebilmeleri oldukça zor. Yine kreşlerin de yetersiz oluşu kadınları çalışma yaşamından alıkoyan başka bir nokta. Tüm bunlara rağmen iş bulup çalışabilen kadınlar da çoğu zaman esnek, güvencesiz ve düşük ücretli işlerde çalışabiliyor. Boşandıktan sonra ise o zamana kadar ücretli bir işte çalışmamış, ev içi ücretsiz bakım emeği sömürülmüş olan kadının hayatını idame ettirebilecek bir iş bulabilme ihtimali daha da düşüyor. Kendisine dayatılan ev içi emekten kaynaklı esnek, güvencesiz işlerde çalışan kadınların ise aldıkları düşük maaşlarla hayatlarını idame ettiremediklerini çok iyi biliyoruz. Bu durum boşanma durumunda kadının ciddi şekilde yoksullaşması anlamına geliyor. Birçok kadın bu sebepler yüzünden boşanamıyor. Tüm bunlar ortadayken nafakanın çeşitli düzenlemelerle sınırlandırılması veya verilmemesi; kadını boşanmadan uzaklaştıran, boşanabilse bile daha da yoksullaştıran, toplumsal konumunu zayıflatan ve kadını aile içerisine hapseden bir rol üstleniyor.

KADRO

Yaşamın içinde sahici bir duruş, ona uyum sağlayan hareketli bir konumlanışla sağlanabilir.

Devrimci yaşamda kendine odaklanma

Hacı Bektaş Veli'nin "Ne ararsan kendinde ara" deyişi gibi her şeyi kendimizde aramaktır. Kendimize "tefekkür" edip içimizin derinliğinde bulmalıyız gücümüzü. Devrimcilik şövalyece atılganlık kadar dervişçe bir dinginlik ve iç bakış ister.

H. Arıkuşu

Devrimci yaşam ve mücadelede bireyin en önemli değerlerindendir, kendine odaklanma. Bir bakış açısı ve bir yöntemdir aynı zamanda. Devrimci bireyin hayatın her anında, zorlukta kolaylıkta, iyilikte kötülükte olayları, yargılama biçimi, görerek anlam üretme sürecidir.

Devrimci kadro en büyük gücü kendinden, kendine güvenden alır çünkü. Bu bencilce bir bireysellik değildir. "Her koyun kendi bacağından asılır" türünden bir burjuva felsefesi hiç değil. Kendine odaklanma; sorumluluk, toplumsallık ve örgütlülük bilinciyle pişen devrimci bireyin yürüyüşünde güç alma zeminidir.

Odak sözcüğü Latince "Focus" yani "ocak, ateş yeri" anlamındadır. Arapça ise" mihrak" sözcüğüne karşılık gelir ve "yakma aracı" kökünden türemiştir.

Odaklanmanın kök anlamlarına baktığımızda devrimci kişilikte "kendine odaklanma" yönelimi-nin birçok metafor ve çağrışımını buluruz. Ama öncelikle "kendine odaklanma"nın devrimci yaşamdaki karşılığını tanımlamaya çalışalım.

Ne ararsan kendinde ara

Her şeyden önce yüksek ve derin bir sorumluluk bilincidir. Kendi tarihinde, örgütsel görevlerinde, günlük yaşamında, başarılarında, başarısızlıklarında sorumluluk sahibidir. Devrimci pratikte doğruda eğride, olanda olamayanda, her şeyi kendinden bilmesidir.

Hacı Bektaş Veli'nin "Ne ararsan kendinde ara" deyişi gibi her şeyi kendinde aramaktır.

Kendimize "tefekkür" edip içimizin derinliğinde bulmalıyız gücümüzü. Çünkü devrimcilik şövalyece atılganlık kadar dervişçe bir dinginlik ve iç bakış ister. Yolumuz uzun zorlu bir yoldur. Başımıza her şey gelebilir. Burjuvazi güçlüdür ve biz birçok hedefimizi gerçekleştiremeyebiliriz. İşte tam da burada belirir kendine odaklanmanın kerameti. Böyle zor zamanlarda ne sorunu nesnelleştirip "objektivizm"e saplanmalı ne de hatayı başkalarında (yoldaşlarımızda) aramalıyız. Kendimize odaklanmalıyız.

Kritik sınav yeri

Örgütlenme faaliyetlerimiz içinde eksiklerimiz, yetersizliklerimiz ortaya çıktığı ölçüde hatayı başkalarında arama eğilimi büyük bir zaaftır. Ya da "ben yapamıyorum ama kim başarılı ki?" bilinciyle zaafları "nesnelleştirme" hastalığına kapılabilmekteyiz. Bu zaaflar içinde "kişilere takılmalar" ki genellikle süreç içinde "parlayan ya da zaaflı" yoldaşlara takılmalar yaşanmaktadır. İşte tam da buralarda "kendine odaklanma" sorumluğu gösterebilmek bu hayati zaaflarımızda bizi kurtaracak olandır. Başkalarının eksiği üzerinden kendi bilincimizi kurmamalıyız. Daima "ben başardım mı?" diye sorup, bir eksiklik, başarısızlık varsa "ben başaracağım" deme cüretini göstermeliyiz.

Kendine odaklanmanın en kritik sınanma yeri gözaltı ve işkencelerdir. Devlet güçleri yoldaşlarının her şeyi anlattığını söyleyerek ya da "o eyleme devam etmiyor" diyerek senin direnme azmini kırmaya çabalar. "Herkes hayatını yaşıyor bir sen mi direneceksin?" diyerek mücadeleyi anlamsızlaştırırlar. Böylesi yer ve zaman da "ben kendimin ne yaptığına bakarım başkasından çok benim dava için ne yaptığım önemlidir" bilinci hayati önemdedir. Buralar kendine odaklanmanın en derin ve kritik yerleridir.

Odaklaşmada dört yön

Kendine odaklanmanın mücadele içinde dört yönü vardır.

Birincisi; Devrimcinin "kendini aşması" "kendini yenmesi" olarak kendine odaklanma süreci. Bu durum sınıflar savaşı içinde devrimci kadronun yaptığı sürekli bir iç hesaplaşmadır.

İkincisi; Bireyin yaşadığı tarih, zaman, gerçekler karşısında "ben kimim" diye sorgulamasıdır. Burada devrimci birey tarihsel sorumluluğunu, kendine biçtiği ve biçilen misyonu, bilincinde ve ruhunda hissetmesi olarak derin bir kendine odaklanma yaşar.

Üçüncüsü; Kendi yaptıklarına, başarılarına ve başarısızlıklarına yoğunlaştığı kendine odaklanma süreci… Örgüt, örgütlenme, devrimcilik toplumsallıktır ama bir o kadarda bireyselliktir. Çünkü devrimci kadro sorumlulukları karşısında daima kendini sorgulayan bir yalnızlığı yaşar ve yaşamalıdır.

Dördüncüsü; Çözüm gücü olmak için kendine odaklanma. Odaklanmak; fark ettirir, anlamlandırır. Parçaları birleştirme gücü verir.

Son söz olarak şunu söyleyebilirim. İnsanlığın en güzel ezgilerinden biri olan "Enternasyonal İşçi Marşı" nda bir dize var: "Seni kurtaracak olan kendi kollarındır". Devrimci birey de, kendisini çözüme götürecek, zorlukları aşacak gücü daima "kendine odaklanmakta" bulacaktır.

29.10.2018

Dağın ardındaki denizi görebilmek

Kadro yürüttüğü mücadelede, gücünü sorunları çözme pratiğinden alır. Ve çözüm pratiği, ancak devrimci coşkunun hakim olduğu devrimci bir enerji ile yapılabilir.

Pelin Kahiloğulları

Dünya çapında yükselen faşizan iktidarlar, kendi zeminlerini şatafat, baskı ve şiddet üzerinden güçlendiriyor. Toplumu bir arada tutan paylaşma, dayanışma ve güven gibi değerler giderek aşınıyor. Tarihsel ve toplumsal bellek hızla zayıflıyor.

İçinde yaşadığımız dönem, aynı anda birbiriyle çelişen birçok gerçekliği barındırıyor. Bir tarafta toplumsal çözülme ve çürüme derinleşirken diğer tarafta ise parçalı ve kendiliğinden bir biçimde toplumsal güçlerin özellikle kadınların ve işçilerin hareketliliği devam ediyor.

Siyaset ve koşullar

24 Haziran seçimlerinin ardından iktidar, yasal statü kazanmış olsa da zayıflayan toplumsal meşruiyetini, baskı ve zor ile toparlamaya çalışıyor. Türkiye'de faşizmin kurumsallaşma hamleleri, kırılgan bir zeminde ilerliyor. Var olan iktidarın, rıza üretme mekanizmaları, korku ve çaresizliğin hakim olduğu bir toplumsallık ve "bilinmeyen düşman güçlerin" varlığı üzerinden şekilleniyor. Toplumun en küçük itiraz etme ve müdahalede bulunma hakkı bile iktidar tarafından engellenmeye çalışılıyor.

Korku ve düşmanlık duygusunun aynı anda devrede olduğu bir çözülme hali, devletin en tepesinden tutalım da toplumun birçok hücresine ve elbette bireylere kadar yayılıyor. Yaşamın günlük normal akışına panik ve güvensizlik duyguları hakim olmuş durumda.

İşte, devrimci kadro bu koşullarda siyaset yapıyor.

Sorumluluğu üstlenme

Devrimci kadro, içinde bulunduğu toplumsal anı, sürekli değişen toplumsal ve bireysel ilişkileri sezer ve buna uygun çözümler üretir. O, toplumda şu an zayıf da olsa var olmaya devam eden "başka bir yaşam" eğilimini güçlendirme ve gerçekleştirme sorumluluğunu üstlenir. Karşısındaki düşmanın dövüş yöntemlerinin, gücünü ve çeşitliliğini gören ve üzerine düşen sorumluluğu almaktan korkmayan devrimci kadrolar, attıkları her hamlede güncel yaşamın içinde konumlanır. Atılan her adım, durağan olmaktan öte güncel politika içindeki toplumsal güçlere yeni bir konumlanış sağlar. Durmaksızın akan zamana, sürekli akış halindeki durumlara müdahale edip yön vermeye çalışan devrimci kadrolar, kimi zaman zaaflar yaşayabilir, hatalar da yapabilir. İşte, aslında normal olan hatalarıyla yüzleşip aşmak yerine hatalarını dışsallaştıran ya da rasyonalize edenler, gelişme ve güçlenme temposunu kaybetmeye başlar. Çünkü artık hata kadronun kişiliğiyle bütünleşir ve onu sıkan bir prangaya dönüşerek hareket etme alanını kısıtlar.

Hatasına sevdalanan devrimci kadro, yerinde sayar ve geri düşmeye başlar. Gerçekte, örgüte ve mücadeleye bağlılık, "bilinmez bir gelecek zamanla" bağlantılı olmaktan öte "şimdi" karşımıza çıkar ve "an be an" hamle yaptığımız zamanda kendini var eder. Kadro da güncel hamlelerini yapabilmek için hatalarıyla yüzleşmek ve aşmak zorundadır.

Kendini ve yürüttüğü mücadeleyi ciddiye alan devrimci kadro, hatalarını, üstünde konuşmak değil aşabilmek hedefiyle ve abartmadan ya da küçümsemeden net bir biçimde ortaya koyar.

Moral-değer taşıma

Devrimci siyaset kavrayışı, var olan eşikleri aşması gerektiğini bilmekten, dövüşmeye hem istekli hem muktedir olmaktan geçer. Devrimci kadronun içinde yetiştiği ve yaşadığı toplumda kişilikler çoğu kez acı çekmekten ve çilekeşlikten beslenir. Kurulan ilişkilerde, yapılan sohbetlerde arabesklik ve yakınma iletişimin ana temasını oluşturur. Devrimcileşen kadroda ise, bu toplumsallığın yansıması kendisini panik, tatminsizlik, yakınmacılık ve yetmezlik üzerinden ortaya koyabilir.

Kadro, içsel motivasyonunu ve kişiliğini, sorunlarla çarpışma cesaretini göstermekten ve "hep beni buluyor" ruh halinden sıyrılarak inşa etmelidir.

Kadro yürüttüğü mücadelede, gücünü sorunları çözme pratiğinden alır. Ve çözüm pratiği, ancak devrimci coşkunun hakim olduğu devrimci bir enerji ile yapılabilir.

EKONOMİ

Volkan Yaraşır

Yeni bir birikim rejimi yaratamayan sermaye sınıfı, krizin yarattığı imkânları kullanarak sömürü ilişkilerini derinleştiriyor.

Küresel kriz ve yeni av sahaları

Küresel finans kapitalin yeni bir sermaye birikim rejimine geçemediği koşullarda krizi aşması olanaklı görünmüyor. Tam tersine yeni bir küresel finans krizini besleyecek olumsuzluklar iyice açığa çıkmış durumda.

Kapitalizmin yapısal krizi, Arjantin, Pakistan ve Türkiye'nin içine girdiği kriz sarmalıyla yeni bir faza geçiyor. Kriz çevre ülkelerde yıkıcı sonuçlar yaratarak derinleşiyor ve yayılıyor. Bu evrede, çevrede yaşanacak krizlerin bir senkron oluşturarak, çevreden merkeze doğru yeni bir finansal krizi tetikleme ihtimali var. Bunun yanı sıra merkez ülkeleri saran borsa çöküşleri, türev ürünlerin ulaştığı olağanüstü boyut, ticaret savaşlarının yıkıcı etkileri ve bir dizi jeostratejik faktörle birlikte başlı başına yeni bir finans krizi şeklinde biçimlenebilir.
Hatta çevre ülkeler senkronize bir karakterde borç ve döviz krizi içine girerken, merkez ülkelerde büyük finansal çöküşlerin aynı anda gerçekleştiği çifte bir krizin yaşanması da olasılık dâhilindedir.
Bu olasılıkların bütün dinamikleriyle açığa çıktığı bir momentin içine girdik.

Küresel finans krizine doğru

2008'de ABD'de spekülatif balonun patlamasıyla, finans krizi olarak başlayan küresel kriz aradan 10 yıllık bir zaman geçmesine karşın yıkıcı etkilerini sürdürüyor ve yeni evrelere girerek yayılıyor. 1929 krizinden sonra ikinci büyük sarsıntı olarak değerlendirilen kriz, bazı palyatif önlemlerin (ağırlıkta krizi öteleme çabaları) yanında ve krizi başka coğrafyalara sıçratma hamlelerinin dışında yeni ve daha yıkıcı kriz dinamiklerini bünyesinde taşıyor.
Küresel finans kapitalin yeni bir sermaye birikim rejimine geçemediği koşullarda krizi aşması olanaklı görünmüyor. Tam tersine yeni bir küresel finans krizini besleyecek olumsuzluklar iyice açığa çıkmış durumda.

Krizin dünü bugünü

Kökleri 1974'lere dayanan 2008 yapısal krizi, kapitalist krizlerin temelini oluşturan kâr oranlarındaki düşüş eğrisinin ya da "kanunun" bir dışa vurumu olarak gelişti. Somut biçim alışı ya da sendromu birikim ve üretim kapasitesinde fazlanın oluşması ve tüketim eksikliği olarak kendini gösterdi.
Neo-liberal kriz yönetimi ve yoğun bir finanslaşma ve kredi genişlemesiyle aşılmaya çalışılan kriz, 2008'de sarsıcı bir şekilde patladı ve küresel düzeye hızla yayıldı. 2010- 2012 arasında kriz ABD'den AB'ye sıçradı. Başta Yunanistan olmak üzere Avrupa'nın Güneyi (borç ve bankacılık) krizi senkronu içine girdi. 2013 sonrası krizin yayılma alanı çevre ülkeler oldu.
2018 yılında Arjantin, Pakistan ve Türkiye'nin içine girdiği kriz bu sürecin bir yansıması olarak gelişiyor. Ve sırada borç ve döviz krizi sarmalındaki Venezüela, Brezilya, Lübnan, Güney Afrika, Gana, Hindistan, Endonezya, Sri Lanka, Malezya gibi ülkeler var.

Kriz yıkıcı sonuçlar yaratarak derinleşiyor ve yayılıyor.

Çevre ülkeler/ yeni av sahaları

Kriz sonrası küresel piyasalara 15 triyon dolar şırınga edilmesi; türev piyasaların son 10 yıllık süreçte 2008 krizini yaratan orana yükselmesi; finanslaşmanın daha da derinleşmesi; toplam küresel borcun 250 trilyon dolara ulaşması; dünya ekonomisinde büyüme oranındaki düşüş; ABD ekonomisinin yavaşlama sürecine girmesi; AB'nin yaşadığı problemler ve Avrupa'nın güneyinde krizin sürmesi; özellikle Çin'in büyümesinde yaşanan göreceli düşüş; emperyal özneler arasında hegemonya savaşlarının bir yansıması olarak giderek şiddetlenecek ticaret savaşları; küresel düzeyde bir mali krizin dinamiklerini açığa çıkarıyor.
Küresel finans kapital kâr oranlarındaki düşüşü restore edecek yeni sermaye birikim rejimini inşa edemediği koşullarda, iki düzeyde hamle yaparak krizi yağmaya ve talana dönüştürüyor. Birincisi kriz sarmalı içindeki çevre ülkeleri yeni av sahasına haline getiriyor, bağımlılık ve sömürü ilişkilerini derinleştiriyor. İkincisi bütün coğrafyalarda Ortadoğu'da olduğu gibi savaş ve sürekli savaş zeminlerini hazırlıyor.

Krize karşı iş, ekmek ve onur mücadelesi

İçine girdiğimiz ekonomik kriz süreci doğal olarak sınıfsal kutuplaşmayı, emekle sermaye arasındaki çelişkiyi şiddetlendiriyor. Ne var ki bu şiddete uygun bir reaksiyonun doğmaması, gerçekten sosyolojik bir vaka ya da fenomen olarak değerlendirilebilir.

Kriz siyasal iktidarın bütün manevra ve "yok sayma" taktiklerine rağmen şiddetle kendini hissettirmeye başladı. İşçilerin ve bütün çalışanların ekmeği biraz daha azaldı, hayat pahalılığı bütün yakıcılığıyla kendini gösteriyor. İşten atılmalar yaygınlaştı ve işçi sınıfının en ufak hak talebi büyük bir şiddetle karşılık görüyor. Özellikle 2019'da iflasların yaygınlaşması, işyeri kapanmalarının yanında toplu tenkisatların yaşanması beklenmelidir. İşçi sınıfı için bu saldırıların anlamı işsizlik, kronik ve kitlesel yoksullaşma, borç döngüsü içinde kaybolma, korku, sosyal panik ve geleceksizliktir.

Devlet ve yeni emek rejimi

Türkiye'de bugün piyasalaştırma ve özgün Bonapartist düzenlemeler, total devletin inşası şeklinde biçimleniyor. Total devlet finans kapitalin stratejik yönelimleri ve acil ihtiyaçlarına uygun hareket ediyor. Bunun en somut biçimi yeni emek rejiminin kurulmasıdır.
Vietnam/ Çin emek rejimi olarak da tanımlayabileceğimiz bu süreçte sınıfın felç edilmesi, sınıf üzerinde tam denetimin sağlanması, içerden ve dışarıdan sınıfın bütünüyle kuşatılması hedefleniyor. Emek maliyetlerinin şiddetle aşağı çekilmesi, sistematik esnekleştirme ve güvencesizleştirme, tarihsel kazanımların gaspı, emek karşıtı politikaların temel eksenlerini oluşturuyor. Kriz ortamı ve krizin derinleşme süreci finans kapitale stratejik saldırılar gerçekleştirme zemini yaratıyor. Sınıfın örgütsüzlüğü hatta atomize ve amorfe olmuş durumu finans kapitalin hamle gücünü ve pervasızlığını artırıyor. Ayrıca neo- liberal popülizm ve Siyasal İslam'ın yarattığı atmosferin ürünü olarak finans kapitalin saldırıları sınıfsal bir eksende değerlendirilmiyor, bir nevi olağanlaştırılıyor. Sınıfsal öfke kültürel alana hapsedilirken, emek sermaye arasındaki çelişki başarılı bir şekilde perdeleniyor.

İşçi gibi hareket etmek

İçine girdiğimiz ekonomik kriz süreci doğal olarak sınıfsal kutuplaşmayı, emekle sermaye arasındaki çelişkiyi şiddetlendiriyor. Ne var ki bu şiddete uygun bir reaksiyonun doğması, gerçekten sosyolojik bir vaka ya da fenomen olarak değerlendirilebilir.
Bu durumun temel de bir kaç nedeni var. İlki Sartre'nın deyimiyle işçi kendini işçi yapmıyor. Yani sınıfsal refleksle düşünüp, hareket etmiyor. Bu hal sınıfın denetimi ve kuşatılmışlığının boyutunu göstermesi açısından önem taşıyor. Ayrıca, neo-liberal popülizmin düşündüğümüzden çok daha fazla kimlik ve kültür politikalarının sınıf içinde kök saldığını ifade ediyor.
İkincisi devrimci hareketlerin içine girdiği dekadans ve likidasyon sürecidir. Sınıfın kuşatılmışlığını ve yaşadığı bilinç erezyonunu kıracak ve onu yalnız bırakmayacak güç devrimci hareketlerdir. Bu yapılmıyorsa karşımızda ontolojik bir sorun vardır. Üçüncüsü sendikal harekettir. Sendikal hareket giderek neo- korporatist bir yapıya dönüşüyor ve çürüyor, atipik işçi aristokrasinin ayrıcalıklarını koruyan bir yapı haline geliyor. Sınıfın abluka altına alınmasında, sınıfsal öfkenin absorbe edilmesinde ciddi rol oynuyor.

Her şeye rağmen işçi sınıfı kavganın içinde

Komiteler sınıfın yalnızlığı ve korkularını aştığı, işçilerin birbirine güç verdiği ve kolektif davranıp, harekete geçtikleri örgütlenmelerdir. Saldırılara karşı sınıfın birleşik gücünü yaratan öz savunma örgütleridir.

Sınıf, içine girilen olağanüstü sürecin farkında. Krizin yaratacağı varoluşsal problemleri hissediyor. Marx'ın 1848 Haziran'ında Fransız işçi sınıfı için söylediği gibi yalnızlığını bütün çıplaklığıyla yaşıyor. İdeolojik kuşatılmışlığına rağmen otonomisinden beslenerek tepki gösteriyor ve harekete geçiyor.
3. Havaalanının inşaatında çalışan yapı işçilerin öfke patlaması ve fiili grevleri bu durumun somut örneklerinden biridir. Çünkü yeni emek rejimi bütün işyerlerini birer işçi cehennemine çevirdi. Sınıfın yaşam ve çalışma koşullarını insani sınırın en alt düzeyine indirgiyor.
İşçilerin talepleri aslında yeni dönemin yıkıcılığını göstermesi açısından çarpıcı bir mahiyet taşıyor. Taleplerini içeren metin, sınıf tarihinin en önemli belgelerinden biri olarak tarihe geçecek. Yine bu eylem, içine girilen döneme ya da emek rejimine karşı ilk büyük karşı çıkış olarak dikkat çekiyor. Ayrıca bugün lokal düzeyde gerçekleşen ve direnişin kadınlaşmasını gösteren Flormar direnişi, Cargill direnişi ve İstanbul yürüyüşü, Babacanlar Kargo, Aydın Büyükşehir, Muğla muayene, Yeşil Kundura işçilerinin direnişleri ve vinç işgali gibi bireysel direnişler, sınıfın öfke ve arayışlarını gösteriyor.
Artık her alan, birikmiş sınıfsal öfke ve kini tetikleyecek potansiyelleri bünyesinde taşıyor.
Çünkü gerçekleşen her eylem ve direniş sınıfın her bölüğünü etkiler, sarsar ve kolektif hafızasında iz bırakır.

Aktif defans ve öz savunma

Krizin derinleşeceği, yıkıcı etkilerinin artacağı ve sınıfa stratejik saldırıların yoğunlaşacağı 2019 yılında, işçi sınıfı acil "çıkarlarını" yani işini ve ekmeğini korumak, çalışma koşullarını düzeltmek için harekete geçmeli, hiç olmazsa aktif bir defans oluşturmalıdır. Özellikle sınıfın öz örgütlenmesi olan işyeri komitelerinin oluşturulması artık yaşamsal önemdedir.
Bu komiteler sınıfın yalnızlığı ve korkularını aştığı, işçilerin birbirine güç verdiği ve kolektif davranıp, harekete geçtikleri örgütlenmelerdir. Saldırılara karşı sınıfın birleşik gücünü yaratan öz savunma örgütleridir. Bu noktada sınıfın mücadele deneyimine sahip kesimleri ve özellikle metal, inşaat, tekstil, gıda işkolundaki işçiler ve yarattıkları deneyimler önemli olacaktır.

Pratik ve birikim

Havaalanında çalışan yapı işçileri, Cargill ve Flormar işçileri yolu açtılar ve birikimlerini sınıfa mal ettiler. Sınıfın öğrenmek ve yapmak için buna benzer yeni eylem ve direnişlere ihtiyacı var. Çünkü işçi sınıfı yaparak öğrenir, öğrenerek yapar. Ve işçilerin yaratacağı her pratik, bir birikim işlevi görür ve sınıfın diğer katmanlarının kolektif hafızasında yer eder. Günü geldiğinde daha zengin ve yeni eylemlere dönüşür. Finans kapitalin şiddetli saldırılarına karşı işyeri komitelerinde birleşmemiz, bir maya işlevi göreceği gibi tabandan bir hareketin ve direnişin örülmesini ve kolektifleşmesini sağlayacaktır. Mücadele ve örgütlenme, işçileri işçi yapar ve "biz de varız" demelerini sağlar.

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Mert Can Hepgoncalı
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza, No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00